EDICE JAZYKY
UČEBNICE

Jana Navrátilová

Němčina za 24 dnů

intenzivní kurz pro samouky

pozdravy a představení se,
rodina, jídlo, oblečení, záliby, doma,
čas, na cestách, ve městě, příroda,
u lékaře, v kanceláři,
telefon a korespondence

audio

vybrané dialogy
namluvené
rodilými mluvčími

edika.

Jana Navrátilová

Němčina za 24 dnů

intenzivní kurz pro samouky + audio CD

Edika
Brno
2012

Němčina za 24 dnů

intenzivní kurz pro samouky + audio CD

Jana Navrátilová

Odborná korektura: Helmut Wanka
Obálka: Martin Sodomka
Odpovědná redaktorka: Julia Mamonova
Odpovědná redaktorka druhého vydání: Kateřina Hošková
Technický redaktor: Jiří Matoušek

CD nahráno: 2000 Forza
Režie a editace nahrávky: Slavomír Paravičiny
Německý mužský hlas 1: Helmut Wanka
Německý mužský hlas 2: Thomas Elsässer
Německý mužský hlas 3: Georgios Kouris
Německý ženský hlas 1: Marion Kögler
Německý ženský hlas 2: Hana Kraftová
Německý ženský hlas 3: Anja Schmitz
Německý dětský hlas: Tomáš Stříteský

Objednávky knih:
www.albatrosmedia.cz
eshop@albatrosmedia.cz
bezplatná linka 800 555 513
ISBN 978-80-266-0155-5

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2012 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 16 619.
© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Druhý dotisk prvního vydání.

ALBATROS MEDIA a.s.

Obsah

Slovo úvodem 7

1. První rozhovory 8

A) Setkání /výslovnost; osobní zájmena; sloveso *sein*/ 8
B) Představení v práci /pořádek slov v hlavní větě; otázka/ 10
C) Telefonický rozhovor /časování sloves; zápor/ 12

2. Poznáváme se 15

A) Před schůzkou /člen určitý a neurčitý; zájmena; sloveso *haben*; 4. pád podstatných jmen a zájmen/ 15
B) Rozhovor s kamarádkou /zápor; základní číslovky/ 18
C) Abiturientský večírek /sloveso *werden*; způsobová slovesa *müssen*, *können*; pořádek slov v hlavní větě – pokračování/ 21

3. Rodina a přátelé 25

A) Rodinná oslava /3. pád podstatných jmen a zájmen; způsobové sloveso *dürfen*; rozkazovací způsob sloves/ 25
B) Markusova rodina /předložky se 3. pádem/ 29
C) Seznámení na inzerát? /zvratná slovesa/ 31

4. Potraviny 34

A) Na trhu /způsobové sloveso *mögen*; předpony přízvučné a nepřízvučné; silná slovesa v přítomném čase/ 34
B) V supermarketu /látková jména; způsobová slovesa *sollen*, *wollen*; předložky se 4. pádem; náhrada za zájmeno svůj/ 37
C) Co uvaříme? /skloňování tázacího zájmena *wer*; skloňování podstatných jmen v jednotném a množném čísle; přídavná jména v přívlastku bez členu/ 40

5. Oblečení 44

A) V butiku /sloveso *wissen*; přídavná jména v přívlastku po členu určitém; řadové číslovky/ 44
B) V obchodě s obuví /přídavná jména v přívlastku po členu neurčitém/ 46
C) Co si mám vzít s sebou? /pořádek slov ve vedlejší větě; budoucí čas/ 48

6. Doma 52

A) Kde budeme bydlet? /stupňování přídavných jmen a příslovcí/ 52
B) Ideální byt /préteritum a konjunktiv préterita sloves *sein* a *haben*; předložky se 3. a 4. pádem/ 54
C) Dům na venkově /préteritum a konjunktiv préterita způsobových sloves/ 57

Obsah

7. Sjednání schůzky 61

A) Kam na víkend? /préteritum a konjunktiv préterita slovesa *werden*/ 61
B) Obchodní schůzka /předložkové a bezpředložkové vazby sloves; zájmenná příslovce/ 63
C) Je čas se objednat na preventivní prohlídku /souvětí podřadné a souřadné – shrnutí/ 66

8. Vycházka, posezení v restauraci 70

A) Srdečně vítáme u nás doma! /minulé časy – pokračování; perfektum slabých sloves/ 70
B) Příjemné zakončení dne /zpodstatnělá přídavná jména; další druhy číslovek/ 73
C) Všude dobře, doma nejlépe /préteritum slabých sloves/ 76

9. Na cestách 79

A) Tramvají nebo metrem? /silná slovesa – préteritum a perfektum/ 79
B) Na nádraží /další silná slovesa; určování času – shrnutí/ 82
C) Cesta autem do hor /směrová příslovce/ 85

10. Dovolená 88

A) Cestujeme letadlem /závislý infinitiv/ 88
B) Ubytování v hotelu /infinitiv s *zu* po slovesech *sein* a *haben*/ 91
C) Odpoledne na pláži /perfektum způsobových sloves; vztažné věty/ 93

11. Země a národnosti 97

A) Pestré dojmy z dovolené /skloňování přídavných jmen v přívlastku – opakování; příčestí přítomné; smíšená slovesa/ 97
B) Cestování přináší radost i poučení /zeměpisné názvy/ 100
C) Návštěva z České republiky /skloňování vlastních jmen; sloveso *tun*/ 103

12. Procházka městem 106

A) Návštěva stověžaté Prahy /funkce slovesa *werden* – opakování; trpný rod/ 106
B) Město „na krásném modrém Dunaji“ /trpný rod – pokračování/ 109
C) Kudy k nádraží? /trpný infinitiv/ 111

13. Životní prostředí a příroda 114

A) Na zahradě u babičky /vedlejší věty se spojkou *dass*, *damit*/ 114
B) Pojďme do přírody! /krácení vedlejších vět se spojkou *dass*/ 116
C) V zoologické zahradě /krácení vedlejších vět se spojkou *damit*/ 119

14. Koníčky a volný čas 123

A) Sportu zdar! /vedlejší věty časové se spojkami *wenn*, *als*, *bis*; zájmena – shrnutí/ 123
B) Vzhůru za kulturou! /věty časové – shrnutí/ 126
C) Co s volným časem? /skládání slov; odvozování slov/ 129

Obsah

15. Slavnosti a oslavy 133

A) Předvánoční přípravy /infinitivní vazby se *statt zu*/ 133
B) Co všechno slavíme? /stupňování přídavných jmen a příslovcí – opakování/ 135
C) Svátky jara /zvláštní stupňované tvary na *-stens*/ 138

16. U lékaře 142

A) Na všechno je lék /infinitivní věty s *ohne zu*/ 142
B) U praktického lékaře /předpony u sloves – opakování/ 144
C) Odborné vyšetření /předpony někdy odlučitelné/ 147

17. Pošta a banka 151

A) Na poště /souvětí souřadné – shrnutí (1. část)/ 151
B) V bance /souvětí souřadné – shrnutí (2. část)/ 153
C) U bankomatu /dvojice spojek v souřadném souvětí/ 155

18. Komunikace 159

A) Moje budoucí práce /předložky se 3. a 4. pádem – shrnutí/ 159
B) V jakém světě budou žít naše děti? /předložky s 2. pádem/ 161
C) Problémy a zase jen problémy! /předložkové vazby a zájmenná příslovce – opakování/ 164

19. V zaměstnání 168

A) Škola, základ života /zájmeno *einander*; vynechávání členu u podstatných jmen/ 168
B) Zdravotnictví potřebuje kvalitní síly /používání členu určitého a neurčitého – shrnutí/ 171
C) Problémy s podnikáním /silné, slabé, smíšené skloňování – přehled/ 173

20. Vzdělávání 178

A) Co mě čeká? /přítomný podmiňovací způsob/ 178
B) Ach, ty děti! /minulý podmiňovací způsob – konjunktiv plusquamperfekta/ 181
C) Učíme se celý život /užití konjunktivu plusquamperfekta/ 184

21. Telefon 187

A) Dříve bylo všechno složitější /předpona *durch-*/ 187
B) S mobilem nebo bez něj? /další předložkové vazby; vazba dvou infinitivů/ 190
C) Dnešní doba vyžaduje stručnost a přesnost /rozvinutý přívlastek; význam a funkce příčestí/ 192

22. Korespondence 196

A) Neočekávaný dopis /vedlejší věty se spojkami *als dass*, *als ob*/ 196
B) Blahopřání /nepřímá otázka; vztažné věty; časové věty – opakování/ 198
C) Obchodní spojení /předmětné a účelové věty; podmínkové věty – opakování/ 202

Obsah

23. Média 205

A) Tisk – čtvrtá velmoc /minulý infinitiv/ 205
B) Je dnes něco zajímavého v televizi? /vazby se slovesem *scheinen*/ 208
C) Informace, informace… /opakování často používaných silných sloves/ 210

24. Technika 214

A) Návod s obsluze /konjunktivy – opakování; konjunktiv přítomného času/ 214
B) Internet /konjunktiv perfekta a budoucího času/ 217
C) Čím je pro nás technický pokrok? /opakování/ 220

Německo-český slovník 225

Klíč ke cvičením a překlad rozhovorů 244

Slovo úvodem

Vážení přátelé,

nabízíme vám učebnici, která je určena jak pro začátečníky-samouky, tak pro mírně pokročilé, tzv. věčné začátečníky.

Ve 24 lekcích se seznámíte se základní německou mluvnicí i s náročnějšími tvary tak, abyste byli připraveni se německy nejen domluvit, ale také porozumět mluvenému i psanému textu.

V rozhovorech vás ústřední dvojice postav Karin s Markusem, jejich rodiny a přátelé zavedou do různých prostředí, budete s nimi prožívat jejich radosti a starosti v rozmanitých situacích denního života, při rodinných oslavách, na cestách, na dovolené, při nakupování nebo v zaměstnání, při vyřizování různých úředních i osobních záležitostí.

První polovina lekcí obsahuje základní gramatiku, bez které by se neobešla jednoduchá řeč. Zhruba od poloviny, všude kde složitější mluvnice navazuje na základní znalosti, je zařazeno opakování i s odkazy na předešlé kapitoly. Zároveň budete mít možnost získané vědomosti procvičit na základě různých cvičení, překladů, otázek a hádanek. Řešení můžete zapisovat přímo do knihy, která je uspořádána zčásti jako pracovní sešit. Správné odpovědi a také překlad rozhovorů najdete v klíči ke cvičením. Slouží k tomu, abyste si zkontrolovali, zda jste postupovali správně. Infoboxy poskytnou jednak rozšířenou slovní zásobu k tématům, jednak informují o jazykových zvláštnostech a dalších zajímavostech.

Na CD najdete nahrávky nejdůležitějších dialogů, namluvené rodilými mluvčími, abyste si mohli na základě poslechu osvojit správnou německou výslovnost.

Postupujte systematicky, nesnažte se zvládnout velké množství látky najednou.

Důležité je pracovat pravidelně a hlavně vytrvat!

Přejeme mnoho úspěchů!

A Setkání

1

Na ulici se potkávají bývalí spolužáci Markus Schmidt a Kurt Lange. Po chvíli se k nim přidá Markusova přítelkyně Karin.

Markus: Hallo, Kurt! Wie geht's?
Kurt: Hallo, Markus! Na gut, es geht. Und wie geht es dir?
Markus: Danke, gut.
Kurt: Du studierst noch, nicht wahr?
Markus: Nein, ich bin schon fertig. Ich arbeite. Und du?
Kurt: Ich studiere noch. *(přichází Karin)* Oh, wer ist das?
Markus: Das ist meine Freundin. Karin, das ist Kurt Lange, mein Freund. Wir sind seit langem befreundet.
Kurt: Guten Tag. Ich bin Kurt. Es freut mich sehr.
Karin: Guten Tag. Karin Dorn. Sehr angenehm.

Slovíčka

arbeiten, ich arbeite	pracovat, pracuji
der, die, das	ten, ta, to
dir	tobě, ti
du	ty
fertig	hotový
Freund (der)	přítel
Freundin (die)	přítelkyně
gut	dobrý, dobře
ich	já
ich bin	jsem
mein, meine	můj, moje
mir	mně
noch	ještě
schon	už, již
studieren	studovat
ich studiere	studuji
du studierst	studuješ
und	a
wer	kdo
wir	my
wir sind	jsme
Hallo!	Ahoj! (pozdrav při setkání)
Wie geht's?	Jak se daří? Jak se máš?
Es geht.	Ujde to.
seit langem	odedávna
wir sind befreundet	přátelíme se, jsme přátelé
nicht wahr	že ano
Wer ist das?	Kdo je to?
Guten Tag.	Dobrý den.
Es freut mich.	Těší mě.
Sehr angenehm.	– „ –
Danke.	Děkuji.

Infobox

Podstatná jména se píší v němčině s velkým začáteč-ním písmenem, u každého podstatného jména je člen – **člen určitý**, který jednak označuje rod:

mužský – **der**,
ženský – **die**,
střední – **das,**

jednak se pomocí členu jména skloňují.

Dále budeme ve slovníku označovat člen pouze zkrat-kami: **r** – der, **e** – die, **s** – das.

Pozor! Rod podstatných jmen nemusí být vždy shod-ný s češtinou!

Gramatika

Výslovnost

Německá výslovnost nám většinou nedělá potíže, vždyť v našem jazykovém prostředí se vyskytuje množství německých jmen, která bez problémů vyslovujeme. Zde je několik základních pravidel výslovnosti:

Samohlásky vyslovujeme dlouze, jsou-li na konci slova, nebo je za nimi jen jedna souhláska (např.: *du, dir, gut*), nebo jsou psány spřežkou (např.: *sehr, hier*).

Dvojhlásky:

eu čteme *oj (Freund, freuen)*

ei čteme *aj (mein, arbeiten)*

Nejvýrazněji se liší výslovnost tzv. „přehlásek" – zaokrouhlených samohlásek:

ö – zaokrouhlíme rty jako při vyslovení hlásky o, ale vyslovíme *e*

ü – zaokrouhlíme rty jako při vyslovení hlásky u, ale vyslovíme *y*

Souhlásky:

jednoduché **s** čteme jako *z (seit)*

jednoduché **v** čteme jako *f (von)*

sch čteme jako *š (schon)*

st-, sp- na začát ku slova jako *št-, šp- (studieren)*

z, tz čteme jako *c (Zitrone, Platz)*

Infobox

Na rozdíl od češtiny musí být v každém určitém slovesném tvaru **osobní zájmeno:**

ich bin	*(já) jsem*
du studierst	*(ty) studuješ*
wir sind	*(my) jsme*

Která **osobní zájmena** ještě neznáme?

3. os. jedn. č.

er *on* **Er** ist mein Freund. *On je můj přítel.*

sie *ona* **Sie** ist meine Freundin. *Ona je moje přítelkyně.*

es *ono* **Es** freut mich. *Těší mě (ono).*

2. os. množ. č.

ihr *vy* – tykáme v množném čísle (v jedn. č. du – ty):
Ihr seid befreundet. *Jste přátelé.*
(například Chrisi a Markusi)

3. os. množ. č.

sie *oni* **Sie** sind zufrieden. *Jsou spokojeni.*

3. os. množ. č.

Sie *vy* – používáme pro zdvořilé oslovení, tzv. vykání:
Kommen **Sie** mit, Herr Schmidt.
Pojďte se mnou, pane Schmidte.

Sloveso sein

Pomocné sloveso **sein** – *být* se časuje nepravidelně. Jeho tvary je třeba si zapamatovat:

ich bin	*jsem*	**wir sind**	*jsme*
du bist	*jsi*	**ihr seid**	*jste*
er ist	*(on) je*	**sie sind**	*jsou*
sie ist	*(ona) je*		
es ist	*(ono) je*	**Sie sind**	*jste (zdvořilé oslovení)*

Cvičení 1.

Doplňte tvary slovesa sein:

1. Ich _ _ _ _ _ _ schon fertig.
2. Das _ _ _ _ _ _ meine Freundin.
3. Du _ _ _ _ _ _ auch fertig.
4. Wer _ _ _ _ _ _ das?
5. Wir _ _ _ _ _ _ befreundet.

Cvičení 2.

Doplňte do vět chybějící slova (*sehr, Tag, geht, freut, studierst, sind*):

1. Guten _ _ _ _ _ _ _ !
2. Es _ _ _ _ _ _ _ mich.
3. _ _ _ _ _ _ _ angenehm.
4. Wie _ _ _ _ _ _ _ 's?
5. Wir _ _ _ _ _ _ _ befreundet.
6. Du _ _ _ _ _ _ _ noch, nicht wahr?

Cvičení 3.

Přeložte:

1. Těší mě.

_ _

2. Jsem už hotov.

_ _

3. Ještě studuješ, že ano?

_ _

4. Jak se máš? Ujde to.

_ _

5. Kdo to je?

_ _

6. To je můj přítel.

_ _

7. Jsme už dlouho přátelé.

_ _

B Představení v práci

2

Markus Schmidt přichází první den do práce, představuje se vedoucímu a seznamuje se s novými kolegy.

Markus: Guten Tag. Mein Name ist Markus Schmidt. Ich bin hier neu.

Chef: Sehr angenehm, Herr Schmidt. Kommen Sie mit, bitte, hier ist Ihr Arbeitsplatz. Das ist Frau Kunze, Ihre Kollegin. Und das ist Ihr Kollege. Also viel Erfolg!

Chris: Guten Tag. Es freut mich. Ich bin Christian Schwarz, dein Kollege. Für dich nur Chris. Hier ist dein Tisch. Möchtest du Kaffee? Mit Zucker und Milch?

Markus: Danke, gern. Ohne Zucker bitte.

Chris: Die Arbeit hier ist auch interessant. Wir sind alle zufrieden.

Markus: Auch ich bin schon jetzt zufrieden!

Slovíčka

alle	všichni
e Arbeit	práce
r Arbeitsplatz	pracovní místo, pracoviště
auch	také
r Chef	šéf
dein	tvůj
e Frau	žena, paní
für dich	pro tebe
gern	rád
r Herr	pán
hier	tady
Ihnen	vám (zdvořilé oslovení)
Ihr (Ihre)	váš (vaše)
interessant	zajímavý

jetzt	teď, nyní
r Kollege	kolega
e Kollegin	kolegyně
mich	mě, mne
mit	s
r Name	jméno
e Milch	mléko
neu	nový
nur	jen
ohne	bez
sehr	velmi
r Tisch	stůl
viel	mnoho, hodně
r Zucker	cukr
zufrieden	spokojený, spokojeně
Kommen Sie mit.	Pojďte se mnou.
danke	děkuji
bitte	prosím
Also viel Erfolg!	Tak hodně úspěchů!
Möchtest du…?	Chtěl bys…?

Infobox

Pokud se podstatná jména **der Herr** – *pán* a **die Frau** – *paní* vyskytují spolu s příjmením, jsou chápány jako titul a nemají člen:

např.:

Das ist **Herr Schwarz.**	*To je pan Schwarz.*
Frau Kunze kommt.	*Paní Kunzeová přijde.*

Gramatika

Pořádek slov v hlavní větě

V německé větě má sloveso pevné postavení. Je třeba si zapamatovat několik zásad. Zde jsou první dvě.

1. V německé větě je **vždy vyjádřený podmět**:

Ich bin hier neu.	*Jsem tu nový.*
Sie arbeiten hier.	*Pracují zde.*
Es freut mich.	*Těší mě.*

2. Určitý (časovaný) slovesný tvar je v hlavní oznamovací větě vždy **na druhém** místě (jako druhý větný člen):

1.	2.	…	
Die Arbeit	**ist**	hier interessant.	*Práce je tady zajímavá.*
Hier	**ist**	die Arbeit interessant.	*Tady je práce zajímavá.*
Interessant	**ist**	die Arbeit auch hier.	*Zajímavá je práce také tady.*

Otázka

Rozlišujeme dva typy tázacích vět:

– zjišťovací (očekáváme odpověď *ano* nebo *ne*)

např.:

Bist du zufrieden? Ja.	*Jsi spokojený? Ano.*
Studiert er noch? Nein.	*Studuje ještě? Ne.*

– doplňovací (začíná tázacím zájmenem)

např.:

Wo sind sie?	*Kde jsou?*
Wer ist das?	*Kdo to je?*
Wie geht es?	*Jak se daří?*

Cvičení 4.

Utvořte otázky k uvedeným větám:

1. Ja, ich studiere.

_ ?

2. Markus ist hier.

_ ?

3. Nein, Chris arbeitet.

_ ?

4. Das ist meine Freundin.

_ ?

5. Dein Tisch ist hier.

_ ?

6. Danke, es geht.

_ ?

Cvičení 5.

Zformulujte věty tak, aby zdůrazněná slova byla na prvním místě:

Vzor: Die Arbeit ist **hier** interessant.
Hier ist die Arbeit interessant.

1. Dein Tisch ist **hier.**

_ _

2. Ich bin **für dich** Chris.

_ _

3. Sie sind **alle** zufrieden.

_ _

4. Markus ist **dein Kollege.**

_ _

5. Frau Kunze arbeitet **hier**.

_ _

Cvičení 6.

Přeložte:

1. Těší mě.

_ _

2. Chtěl bys kávu?

_ _

3. Bez cukru, prosím.

_ _

4. Hodně úspěchů!

_ _

5. Teď už jsem spokojený.

_ _

C Telefonický rozhovor

3

Chris se chce telefonicky domluvit s Markusem na fotbal. Telefon zvedne Markusova sestra Sandra.

Chris: Hallo, hier Chris, bist du es, Markus?
Sandra: Nein, hier ist nicht Markus. Ich bin Sandra, seine Schwester.
Chris: Ach, verzeihen Sie! Ich möchte mit Markus sprechen.
Sandra: Natürlich, ich rufe ihn gleich. Warten Sie einen Moment?
Markus: Hallo, Chris, was ist Neues? Brauchst du etwas von mir?
Chris: Ich brauche nichts. Ich gehe zum Fußball und heute spielt unsere Mannschaft. Gehst du mit?
Markus: Ja, ich gehe sehr gern. Wann und wo?
Chris: Um vier Uhr vor dem Stadion. Komm rechtzeitig!
Markus: Na, das ist doch klar! Ich freue mich schon. Also bis dann!
Chris: Tschüs!

Slovíčka

brauchen	potřebovat
etwas	něco
r Fußball	fotbal

gehen	jít
gleich	hned
heute	dnes
klar	jasný, jasně
kommen	přijít
e Mannschaft	mužstvo
mit	s
natürlich	přirozeně, samozřejmě
nichts	nic
rechtzeitig	včas
rufen	volat
sein, seine	jeho
spielen	hrát (si)
sprechen	mluvit
s Stadion	stadion
unser, unsere	náš, naše
verzeihen	prominout
von	od, o
vor	před
wann	kdy
warten	čekat
wo	kde
Hallo!	haló; ahoj, čau!
Einen Moment, bitte!	Okamžik, prosím!
Was brauchst du von mir?	Co ode mne potřebuješ?
Was ist Neues?	Co je nového?
zum Fußball	na fotbal
Gehst du mit?	Půjdeš se mnou?
um vier Uhr	ve čtyři hodiny
Komm rechtzeitig!	Přijď včas!
Ich freue mich.	Těším se.
Also bis dann!	Tak ahoj!
Tschüs!	Ahoj! (při loučení)

Infobox

Pozdravy:

Guten Tag!	Dobrý den!
Guten Abend!	Dobrý večer!
Gute Nacht!	Dobrou noc!
Hallo!	Ahoj! Nazdar! (při setkání)
Grüß dich!	Ahoj! Nazdar!
Auf Wiedersehen!	Na shledanou!
Tschüs!	Ahoj! (při loučení)
Bis morgen!	Na shledanou zítra!
Bis dann!	Tak příště!
Mach's gut!	Měj se dobře! Ahoj!

Gramatika

Slovesa

najdeme ve slovníku v základním tvaru – infinitivu,
např.: spielen – *hrát,* rufen – *volat.*
Odtrhneme koncovku -en a získáme kmen, ke kterému přidáváme koncovky osob:

-e, -st, -t
-en, -t, -en

Příklady:
spiel-en

ich spiel-**e**	**wir** spiel-**en**
du spiel-**st**	**ihr** spiel-**t**
er(sie, es) spiel-**t**	**sie** spiel-**en**

U sloves typu arbeiten, warten, baden apod. (kmen končí na -t nebo -d) se před koncovku -st, -t vkládá **-e-**,
časují se:
ich arbeit**e**, du arbeit**est**, er arbeit**et**
wir arbeit**en**, ihr arbeit**et**, sie arbeit**en**

Zápor

Slovesný zápor (v češtině ne-) se v němčině vyjadřuje záporkou **nicht**, která stojí volně za slovesem.

Např.: Wir gehen **nicht** zum Fußball.
Ne*půjdeme na fotbal.*
Jetzt kann ich es **nicht** machen.
Teď to ***ne****mohu udělat.*

Infobox

V německé větě může být **pouze jediný zápor.** Ten je vyjádřen záporkou **nicht** nebo jakýmkoliv záporným slovem, např.:
nichts – *nic*, **niemand** – *nikdo*, **kein** – *žádný* apod.
Nein. – *Ne.* – je samostatný zápor a stojí vždy mimo větu, např.: **Nein,** er ist nicht hier. *Ne, není tady.*

Cvičení 7.

Časujte ve všech osobách jednotného i množného čísla slovesa:

brauchen, spielen, warten, verzeihen, arbeiten, sein

Cvičení 8.

Doplňte chybějící osobní zájmeno:

1. _ _ _ _ spiele Fußball.
2. Brauchst _ _ _ _ etwas?
3. Geht _ _ _ (_ _ _) (_ _ _) mit?
4. _ _ _ (_ _ _) sind zufrieden.
5. Bist _ _ _ _ auch zufrieden?
6. Arbeiten _ _ _ _ (_ _ _) hier?

Cvičení 9.

Odpovězte záporně:

1. Arbeitest du hier?

_ _

2. Kommt er rechtzeitig?

_ _

3. Wartet Chris?

_ _

4. Was braucht Markus?

_ _

5. Spielt heute unsere Mannschaft?

_ _

Cvičení 10.

Doplňte správné koncovky sloves:

1. Was brauch_ _ _ du?
2. Ich ruf_ _ _ ihn gleich.
3. Heute geh_ _ _ wir zum Fußball.
4. Markus komm_ _ _ rechtzeitig.
5. Chris wart_ _ _ schon.
6. Ihr arbeit_ _ _ hier.
7. Es freu_ _ _ mich.

Cvičení 11.

Co prozradí tajenka? (ch = jedno písmeno)

1. prominout ❑ _ _ _ _ _ _ _ _
2. mnoho _ ❑ _ _
3. kdo _ ❑ _
4. přirozeně _ _ _ _ _ ❑ _ _
5. hotový _ ❑ _ _ _ _
6. jasný _ _ _ ❑
7. volat _ _ ❑ _ _
8. ještě _ ❑ _
9. hrát _ _ _ _ ❑ _ _
10. hned ❑ _ _ _ _

Tajenka zní: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

A Před schůzkou

4

Markus se chystá na schůzku s Karin a radí se s matkou, co si má obléci.

Markus: Mutti, bitte! Ich bin heute abend mit Karin verabredet. Ich suche ein Hemd. Ist das Hemd gut? Oder dieses?

Mutter: Diese Farbe ist nichts für dich. Rot passt dir nicht. Aber wie ist deine Karin? Ich kenne sie noch nicht.

Markus: O ja, Karin ist schön! Sie ist schlank, nicht zu groß, sie hat lange, braune Haare und ihre Augen sind groß und ganz schwarz. Dazu ist sie sehr freundlich und nett.

Mutter: Ich möchte sie kennen lernen. Wohin geht ihr heute abend?

Markus: Zuerst machen wir einen Spaziergang und dann gehen wir ins Kino.

Mutter: Hier hast du dein Sakko. Es passt dir gut und ist elegant.

Markus: Aber Mutti, wo denkst du hin! Ich habe doch lieber meinen Pulli!

Slovíčka

abend	večer
aber	ale
e Augen	oči
braun	hnědý
dann	potom
dazu	k tomu
dieser, diese, dieses	tento, tato, toto
doch	přece
elegant	elegantní
e Farbe	barva
freundlich	přátelský, vlídný
ganz	zcela, docela
groß	velký
e Haare	vlasy
haben	mít
s Hemd	košile
kennen	znát
kennen lernen	poznat, seznámit se
s Kino	kino
ins Kino	do kina
lang	dlouhý
lieber	raději
machen	dělat
e Mutter, e Mutti	matka, maminka
nett	milý
oder	nebo
passen	padnout, slušet
r Pulli	svetr, pulovr
rot	červený
s Sakko	sako
schlank	štíhlý
schön	krásný, krásně
schwarz	černý
r Spaziergang	procházka
suchen	hledat
wie	jaký, jak
wohin	kam
zuerst	nejprve
ich bin verabredet	mám schůzku
nicht zu groß	nepříliš velký (vysoký)
ich möchte	chtěl(a) bych
einen Spaziergang machen	jít na procházku
das passt dir	to ti sluší
Wo denkst du hin!	Co tě napadá!

Infobox

Farben	Barvy
blau	modrá
braun	hnědá
gelb	žlutá
grau	šedá
grün	zelená
rot	červená
schwarz	černá
weiß	bílá
hell	světlý, světle
dunkel	tmavý, tmavě

Gramatika

Člen u podstatných jmen

Určitý člen – der, die, das – označuje osoby nebo věci známé, blíže určené. V praxi to znamená, že si jej můžeme přeložit *ten, ta, to*.

Osoby a věci blíže neurčené, neznámé označuje **člen neurčitý – ein, eine, ein**.

Většinou ho můžeme přeložit *nějaký, nějaká, nějaké* nebo *jeden, jedna, jedno*.

Např.: Ich suche **ein** Hemd. *Hledám (nějakou) košili.*
Wie ist **das** Hemd? *Jaká je ta košile?*

Zájmena

Místo členu může být u podstatného jména jakékoliv zájmeno, např:

dieser, diese, dieses – *tento, tato, toto* (skloňujeme jako po členu určitém)

mein, meine, mein – *můj, . . .* (skloňujeme jako po členu neurčitém)

dein, deine, dein – *tvůj, . . .* – „ –
sein, seine sein – *jeho, . . .* – „ –
ihr, ihre, ih – *její, . . .* – „ –
unser, unsere, unser – *náš, . . .* – „ –
euer, euere, euer – *váš, . . .* – „ –
ihr, ihre, ihr – *jejich, . . .* – „ –

Příklady:

Das ist **meine** Freundin.	*To je moje přítelkyně.*
Kennst du **meine** Freundin?	*Znáš mou přítelkyni?*
Ich bin **dein** Kollege.	*Jsem tvůj kolega.*
Ich kenne **deinen** Kollegen nicht.	*Neznám tvého kolegu.*
Ihre Augen sind schwarz.	*Její oči jsou černé.*
Heute spielt **unsere** Mannschaft.	*Dnes hraje naše mužstvo.*

Infobox

Pokud stojí přídavná jména samostatně (v přísudku), mají pro všechny rody stejný tvar,
např.: **gut –** *dobrý, dobrá, dobré*
Der Pulli ist **gut.** – *Ten svetr je dobrý.*
Die Farbe ist **gut.** – *Barva je dobrá.*
Das Sakko ist **gut.** – *Sako je dobré.*

Také příslovce má stejný tvar,
např.: **gut** – *dobře*
Es ist **gut.** – *To je dobře.*

Sloveso haben

Druhé pomocné sloveso je **haben** – *mít.*

ich habe	*mám*	**wir haben**	*máme*
du hast	*máš*	**ihr habt**	*máte*
er (sie, se) hat	*má*	**sie haben**	*mají*

4. pád podstatných jmen

se členem určitým

1. pád	der Pulli	die Farbe	das Sakko
4. pád	**den** Pulli	die Farbe	das Sakko

se členem neurčitým

1. pád	ein Pulli	eine Farbe	ein Sakko
4. pád	**einen** Pulli	eine Farbe	ein Sakko

4. pád je odlišný od 1. pádu pouze u mužského rodu.

V ženském a středním rodě
je 1. a 4. pád vždy a do všech důsledků shodný.

Příklady:

Wo habe ich einen Pulli?	*Kde mám nějaký svetr?*
Ich suche das Sakko.	*Hledám (to) sako.*
Die Farbe habe ich nicht gern.	*Tu barvu nemám rád.*

Infobox

Také tázací zájmeno **wer?** – *kdo?* má ve 4. pádě odpovídající tvar:

wen? – *koho?*

4. pád osobních zájmen

1. pád	**ich**	**du**	**wir**	**ihr**	
	já	*ty*	*my*	*vy*	
4. pád	**mich**	**dich**	**uns**	**euch**	
	mě, mne,	*tě, tebe*	*nás*	*vás*	

1. pád	**er**	**sie**	**es**	**sie**	**Sie**
	on	*ona*	*ono*	*oni*	*vy*
4. pád	**ihn**	**sie**	**es**	**sie**	**Sie**
	ho, jeho	*ji*	*ho, jeho*	*je, jich*	*vás*

Příklady:

Kennst du **ihn**?	*Znáš ho?*
Er kennt **sie** nicht.	*On ji nezná.*
Wir grüßen **euch**.	*Zdravíme vás.*
Ich grüße **Sie**, Herr Schmidt.	*Zdravím vás, pane Schmidte.*

! Všimněme si

1. pád členu určitého	der	die	das
1. pád osobních zájmen	**er**	**sie**	**es**
4. pád členu určitého	den	die	das
4. pád osobních zájmen	**ihn**	**sie**	**es**

Cvičení 1.

Doplňte tvary slovesa *haben*:

1. Er _ _ _ _ _ _ eine Freundin.
2. Ich _ _ _ _ _ _ auch eine Freundin.
3. _ _ _ _ _ _ du einen Freund?
4. Wir _ _ _ _ _ _ hier Freunde.
5. Mein Freund _ _ _ _ _ _ eine neue Arbeit.
6. Chris und Markus _ _ _ _ _ _ hier Freunde.

Cvičení 2.

Doplňte přivlastňovací zájmena uvedená v závorce:

1. Das ist _ _ _ _ _ _ _ _Freund. (mein, sein, ihr, unser)
2. _ _ _ _ _ _ _ _ Freund ist nett und freundlich. (sein, dein, ihr)
3. Kennst du _ _ _ _ _ _ _ _ Freund? (mein, sein, unser, euer)
4. Ich kenne _ _ _ _ _ _ _ _ Freundin. (dein, ihr, euer)
5. Hier hast du _ _ _ _ _ _ _ _ _ Pulli. (dein, sein, mein, ihr)
6. _ _ _ _ _ _ _ _ _ Pulli passt dir. (mein, ihr, sein)

Cvičení 3.

Doplňte člen určitý nebo neurčitý ve správném pádě:

1. Dort ist _ _ _ _ Herr.
2. Kennst du _ _ _ _ Herrn?
3. Hier ist _ _ _ _ Frau.
4. Ich kenne _ _ _ _ Frau nicht.
5. Ich suche _ _ _ _ Chef.

6. Er sucht _ _ _ _ Kollegin.
7. _ _ _ Kollegin sucht _ _ _ Arbeit.

Cvičení 4.

Přeložte:

1. Znáš ho?

_ _

2. Neznám ji.

_ _

3. Zdravím tě.

_ _

4. Volá nás.

_ _

5. Nemohu vás poznat.

_ _

B Rozhovor s kamarádkou 5

Karin se připravuje na schůzku s Markusem, baví se o něm s kamarádkou Antje a společně trochu pomlouvají své známé.

Antje: Karin, heißt dein Freund nicht Markus? Wie ist er?

Karin: Doch, er heißt Markus Schmidt. Er ist ganz nett und sieht auch nicht schlecht aus. Er ist groß, sportlich und seine Augen sind unglaublich hellblau. Antje, wie spät ist es?

Antje: Es ist schon fünf Uhr. Warum?

Karin: Oh, es ist schon spät! Wir sind heute verabredet, was soll ich nur anziehen?

Antje: Dieses Kleid steht dir doch gut. Auch die Farbe ist passend. Das Kleid ist zwar eng, aber bei deiner Figur?

Karin: Meinst du? Unsere Mutti sagt es auch. Aber ich habe lieber eine Hose und einen Pulli oder eine Bluse. Diese Bluse ist schön, nicht wahr?

Antje: Na, meinetwegen. Du hast wieder recht.

Karin: Antje, was sagst du zu Bärbel? Hat sie noch immer keinen Freund?

Antje: Doch, sie hat jetzt einen Freund, er ist wirklich schon alt, er hat schon sogar eine Glatze. Auch Bärbel ist jetzt ganz schön dick. Bei ihrer Größe hat sie Pech.

Karin: Ja, ab und zu sollte man Diät halten.

Slovíčka

alt	starý
blau	modrý
blond	plavý, blond
e Bluse	halenka
dick	tlustý
doch	přece; ale ano (přitakání na zápornou otázku)
eng	úzký, těsný
e Figur	postava, figura
ganz	zcela, docela
e Glatze	pleš
e Größe	velikost, výška
heißen	jmenovat se
e Hose	kalhoty
immer	stále
jetzt	nyní, teď
kein, keine, kein	žádný, žádná, žádné
s Kleid	šaty

meinen	domnívat se, myslet
passend	vhodný
s Pech	smůla
sagen	říkat, říci
schlecht	špatný, špatně
so	tak
sogar	dokonce
spät	pozdě
sportlich	sportovní
unglaublich	neuvěřitelný, neuvěřitelně
warum	proč
wieder	zase, opět
wirklich	skutečně
zwar	sice
er sieht gut aus	vypadá dobře
Wie spät ist es?	Kolik je hodin?
es ist … Uhr	je … hodin
Was soll ich anziehen?	Co si mám obléknout?
bei deiner Figur	při tvé postavě
(ihrer Größe)	(její výšce)
meinetwegen	pro mě za mě
du hast recht	máš pravdu
das steht dir gut	to ti sluší
was sagst du zu …	co říkáš na …
ab und zu	tu a tam, občas
man sollte Diät halten	člověk by měl držet dietu

Infobox

Slovo **doch** – *přece* používáme také jako přitakání na zápornou otázku, např.:

Heißt er nicht Markus?	*Nejmenuje se Markus?*
Doch, er heißt Markus Schmidt.	*Ano (Jistě), jmenuje se Markus Schmidt.*

Infobox

V německé abecedě existuje staré písmeno **ß** (tzv. ostré s), označuje dvojité ss, píšeme ho jen po dlouhých samohláskách (příp. dvojhláskách) např.: **groß**, **heißen** …

Gramatika

Zápor

u podstatného jména vyjadřujeme záporným zájmenem **kein, keine, kein –** *žádný, žádná, žádné.*

Např.:

Hat sie einen Freund?	*Má (nějakého) přítele?*
Sie hat **keinen** Freund.	*Nemá (žádného) přítele.*

Ale:

Kennst du den Freund?	*Znáš toho přítele?*
Ich kenne den Freund nicht.	*Neznám toho přítele.*

Základní číslovky

Naučme se 15 původním výrazům, ostatní číslovky se z nich tvoří skládáním:

1	eins	**7**	sieben	**20**	zwanzig
2	zwei	**8**	acht	**100**	hundert
3	drei	**9**	neun	**1000**	tausend
4	vier	**10**	zehn		
5	fünf	**11**	elf		
6	sechs	**12**	zwölf		

Číslovky 13–19 se tvoří skládáním drei + zehn – neun + zehn

Číslovky 21–99 skládáním např.: 21 ein + und + zwanzig…

34 vierunddreißig

87 siebenundachtzig

99 neunundneunzig

dále pak např.:

101	hunderteins
210	zweihundertzehn
999	neunhundertneunundneunzig
1989	eintausendneunhundertneunundachtzig nebo neunzehnhundertneunundachtzig
50000	fünfzigtausend
100000	hunderttausend
500000	fünfhunderttausend
1 000000	eine Million

Drobné výjimky:

30	drei**ßig** (všechny ostatní desítky mají koncovku **-zig**)
16, 17	**sech**zehn, s**ieb**zehn
60, 70	**sech**zig, **sieb**zig (krátí se první část číslovky)

Infobox

Početní úkony

2 + 2 = 4	zwei **plus (und)** zwei **ist** vier
4 – 2 = 2	vier **minus (weniger)** zwei **ist** zwei
2 × 2 = 4	zwei **mal** zwei **ist** vier
4 : 2 = 2	vier **durch** zwei **ist** zwei

Poznámka: Znaménko = (rovná se) se v němčině vyjadřuje vždy v jednotném čísle: **ist.**

Cvičení 5.

Odpovězte záporně:

1. Hat sie einen Freund?

_ _

2. Kennst du den Freund?

_ _

3. Ist ihr Freund schlank?

_ _

4. Hast du ein Kleid?

_ _

5. Ist das Kleid schön?

_ _

6. Hat sie lieber eine Bluse?

_ _

Cvičení 6.

Odpovězte, kolik je hodin:
– Wie spät ist es?

1. Es ist 6 Uhr.
2. Es ist 10 Uhr.
3. Es ist 11.20 Uhr. (čteme … Uhr…)
4. Es ist 0.30 Uhr.
5. Es ist 7 Uhr.
6. Es ist 12. 45 Uhr.

Cvičení 7.

Pokuste se zpaměti odříkávat násobilku dvou, tří, čtyř atd.
Tempo zrychlujte, až nebudete v duchu počítat česky.

Cvičení 8.

Počítejte rychle:

1. 7 + 21 = …
2. 3 x 33 = …
3. 5 … 60 = 300
4. 178 – … = 160
5. 56 : … = 7
6. … : 9 = 9
7. 99 x … = 990

C Abiturientský večírek

6

Markus je na abiturientském večírku po deseti letech. Zdraví se s dávným kamarádem Dietrem a s dalšími bývalými spolužáky.

Markus: Hallo, Dieter, wie geht's?

Dieter: Grüß dich, Mensch! Ich bin überrascht, du siehst so jung und munter aus!

Markus: Ich muss sagen, du wirst auch nicht alt. Was machst du?

Dieter: Ich bin Steuerberater. Die Arbeit ist interessant. Und du? Arbeitest du auch schon? Bist du verheiratet?

Markus: Ich arbeite als Programierer. Arbeit mit Computern macht mir Spaß. Ich bin noch ledig, aber ich habe eine Freundin. Und du?

Dieter: Ich bin seit vier Jahren glücklich verheiratet. Wir haben sogar ein Kind.

Markus: Da hast du Sorgen. Wie heißt deine Frau? Kenne ich sie?

Dieter: Du kennst sie bestimmt nicht. Sie kommt aus Hamburg. Sie heißt Steffi und arbeitet als Krankenschwester.

Markus: Guck mal, das ist wohl Udo? Ich kann ihn fast nicht erkennen. Wie elegant er ist! Hallo, Udo, was machst du? Kennst du mich noch?

Udo: Hallo, Jungs, ich grüße euch. Was macht ihr?

Dieter: Es geht uns gut, aber du siehst wie ein Minister aus.

Udo: Na ja, ich bin doch Direktor. Unsere Firma ist ganz erfolgreich.

Markus: Dort kommt eine Frau. Wer ist denn das?

Dieter: Das ist doch Ulrike Schneider. Erkennst du sie nicht? Sie ist noch immer so schön wie früher. Sie arbeitet wohl als Model.

Markus: Wie kann ich sie erkennen? Sie ist unglaublich schlank und jetzt ist sie sogar eine Blondine.

Slovíčka

als	jako, než
alt werden	stárnout
bestimmt	určitě, jistě
e Blondine	blondýnka
r Computer	počítač
r Direktor	ředitel
erfolgreich	úspěšný
erkennen	poznat
fast	skoro
e Firma	firma
früher	dříve
glücklich	šťastný, šťastně
grüßen	zdravit
jung	mladý, mladě
s Kind	dítě
können	moci, umět
e Krankenschwester	ošetřovatelka, sestra
ledig	svobodný
r Mensch	člověk
r Minister	ministr
s Model	manekýnka, manekýn
munter	čilý, svěží
müssen	muset
r Programmierer	programátor
e Sorge, e Sorgen	starost, starosti
r Steuerberater	daňový poradce
überrascht	překvapený
verheiratet	ženatý, vdaná
werden	stát se
wohl	nejspíš, asi

Grüß dich!	Nazdar! Ahoj!
das macht mir Spaß	baví mě to
seit zwei Jahren	už dva roky
sie kommt aus …	pochází z …
Guck mal!	Podívej! Koukni se!
Hallo Jungs!	Ahoj, kluci (kamarádi)!
Wer ist denn das?	Kdopak je to?

r Schriftsteller, e Schriftstellerin	spisovatel, -ka
r Tischler	stolař
r Unternehmer, e Unternehmerin	podnikatel, -ka
r Verkäufer, e Verkäuferin	prodavač, -ka
r Zahnarzt	zubní lékař

Poznámka: Od podstatných jmen mužského rodu se tvoří podstatná jména rodu ženského převážně koncovkou **-in**.

Infobox

Berufe	Povolání
r Anwalt, e Anwältin	advokát, -ka
r Architekt	architekt
r Arzt, e Ärztin	lékař, -ka
r Bäcker, e Bäckerin	pekař, -ka
r Bauarbeiter	stavební dělník
r Dichter, e Dichterin	básník, básnířka
r Elektroinstallateur	elektrikář
r Fotograf	fotograf
r Installateur	instalatér
r Journalist, e Journalistin	novinář, -ka
e Kassiererin	pokladní
r Kellner, e Kellnerin	číšník, servírka
r Koch, e Köchin	kuchař, -ka
r Lehrer, e Lehrerin	učitel, -ka
r Maler, e Malerin	malíř, -ka
r Manager	manažer
r Maurer	zedník
r Redakteur	redaktor
r Sänger, e Sängerin	zpěvák, zpěvačka
r Schauspieler, e Schauspielerin	herec, herečka

Gramatika

Sloveso werden

Pomocné sloveso **werden** – *stát se* má velmi široké využití. Vedle svého základního významu a mnoha funkcí jako pomocného slovesa vyjadřuje ve spojení s přídavným jménem změnu stavu (v češtině mu odpovídá zvláštní sloveso):

Např.:

alt werden – stárnout (stávat se starým)

groß werden – růst (stávat se velkým) apod.

ich werde	*stanu se*	**wir werden**	*staneme se*
du wirst	*staneš se*	**ihr werdet**	*stanete se*
er wird	*stane se*	**sie werden**	*stanou se*

Příklady:

Er wird Lehrer.	*Stane se učitelem.*
Sie wird Sängerin.	*Stane se zpěvačkou.*
Du wirst nicht alt.	*Ty nestárneš.*
Er wird schnell alt.	*Rychle stárne.*
Die Kinder werden groß.	*Děti rostou.*

Způsobová slovesa

se vyskytují ve větě většinou spolu s infinitivem dalšího významového slovesa a vyjadřují různý postoj k ději, k činnosti. Jejich časování je nepravidelné:

müssen – muset

ich muss	*musím*	**wir müssen**	*musíme*
du musst	*musíš*	**ihr müsst**	*musíte*
er muss	*musí*	**sie müssen**	*musí*

können – moci, umět

ich kann	*mohu*	**wir können**	*můžeme*
du kannst	*můžeš*	**ihr könnt**	*můžete*
er kann	*může*	**sie können**	*mohou*

Pořádek slov v hlavní větě – pokračování

Opakování

Zopakujme si první dvě zásady, týkající se postavení slovesa v německé větě:

1. V německé větě je vždy vyjádřený podmět.
2. **Určitý** (časovaný) slovesný tvar je v hlavní oznamovací větě vždy **na druhém místě.**

Třetí zásada se týká neurčitých slovesných tvarů, tzn. infinitivu, příčestí apod.:

3. **Neurčitý** slovesný tvar je v hlavní větě vždy **na konci.**

Příklady:

Ich **muss** schon **gehen**.	*Musím už jít.*
Ich **kann** schon **gehen**.	*Mohu už jít.*
Wir **müssen** hier **arbeiten**.	*Musíme tady pracovat.*
Wie **kann** ich sie **erkennen**?	*Jak ji mohu poznat?*

Infobox

Názvy povolání ve spojení se slovesem sein, werden nebo po als jsou bez členu.

Např.:

Er wird Arzt.	*Stane se lékařem.*
Sie ist Verkäuferin.	*Je prodavačkou.*
Er arbeitet als Techniker.	*Pracuje jako technik.*

Ale:

Ich kenne einen Arzt.	*Znám jednoho lékaře.*
Der Arzt ist gut.	*Ten lékař je dobrý.*

Cvičení 9.

Doplňte tvary slovesa ***werden***:

1. Sie _ _ _ _ _ _ alt.
2. Die Kinder _ _ _ _ _ _ groß und wir _ _ _ _ _ _ alt.
3. Was _ _ _ _ _ _ du?
4. Mein Freund _ _ _ _ _ _ Journalist.
5. Was _ _ _ _ _ _ ihr, Jungs?
6. Ich _ _ _ _ _ _ Schauspielerin.

Cvičení 10.

Doplňte tvary slovesa *müssen* a změňte smysl vět záměnou za sloveso *können* (obě věty přeložte):

1. Ich _ _ _ _ _ _ heute arbeiten.

_ _
_ _
_ _

2. Wir _ _ _ _ _ _ einen Spaziergang machen.

_ _
_ _
_ _

3. Was _ _ _ _ _ _ du heute machen?

_ _
_ _
_ _

4. Ihr _ _ _ _ _ _ den Kollegen grüßen.

_ _
_ _
_ _

5. Mein Freund _ _ _ _ _ _ es sagen.

_ _
_ _
_ _

Cvičení 11.

Doplňte do vět slovesa *sein, werden, haben, machen, zeigen, rufen*:

1. Sie _ _ _ _ _ _ zufrieden.
2. Was _ _ _ _ _ _ du hier?
3. Er _ _ _ _ _ _ eine Freundin.
4. Wer _ _ _ _ _ _ mich?
5. Der Chef _ _ _ _ _ _ mir meinen Arbeitsplatz.
6. Die Kinder _ _ _ _ _ _ schnell groß.

A Rodinná oslava

7

Karinina sestra Sabine má narozeniny. Pozvaný je také Markus. Na oslavě se seznamuje s Karininou rodinou.

Karin: Mutti, Vati, kommt her, ich möchte euch meinen Freund vorstellen. Das ist Markus Schmidt. Markus, das sind meine Mutter und mein Vater.

Mutter: Herzlich willkommen, Herr Schmidt.

Markus: Es freut mich sehr, Frau Dorn.

Vater: Sie sind bei uns willkommen, aber kommen Sie herein, Sie müssen unsere Familie kennen lernen.

Markus: Hier sind aber viele Leute, eure Familie ist so groß?

Karin: Komm, Markus, ich zeige dir alle.

Guck mal, dort sind meine Kusine Ute und mein Cousin Dirk. Mit ihnen sind dort ihre Eltern, mein Onkel Gerd und meine Tante Irmgard. Mein Bruder Peter und seine Frau, meine Schwägerin, sind hier. Ihr Kind, mein Neffe Simon, ist ein Familienliebling.

Markus: Wer sitzt denn dort hinten? Die Frau ist wohl schon älter, aber sie sieht sehr schön und elegant aus.

Karin: Das ist unsere Großmutter. Sie ist zweiundsiebzig Jahre alt, aber sie ist noch immer munter. Der Herr nebenan ist unser Großvater. Komm, ich stelle dich vor. Oma, Opa, darf ich euch meinen Freund Markus vorstellen?

Opa: Es freut uns sehr Sie kennen zu lernen.

Karin: Da kommt schon unser Geburtstagskind!

Markus: Sabine, ich wünsche dir zum Geburtstag alles Gute und viel Glück. Bleib immer gesund, jung und schön!

Slovíčka

aber	ale
älter	starší
bald	brzy
dürfen	smět
erzählen	vyprávět
e Familie	rodina
r Geburtstag	narozeniny
s Geburtstagskind	oslavenec
e Gesundheit	zdraví
s Glück	štěstí
her	sem
herein	dovnitř
hinten	vzadu
e Leute	lidé
r Liebling	miláček
nebenan	vedle
sitzen	sedět
vorstellen	představit
wünschen	přát
Herzlich willkommen!	Srdečně vítám(e)!
Sie sind willkommen bei uns.	Jste u nás vítán.
Kommen Sie herein!	Pojďte dál!
ich stelle dich vor	představím tě
Es freut mich sie kennen zu lernen.	Těší mě, že vás poznávám.
zum Geburtstag	k narozeninám
alles Gute	všechno nejlepší
Bleib immer gesund!	Buď (zůstaň) stále zdráv(a)!

Infobox

Die Familie	Rodina
e Großeltern	prarodiče
r Großvater, r Opa	dědeček
e Großmutter, e Oma	babička
e Eltern	rodiče
r Vater, r Vati	otec, tatínek
e Mutter, e Mutti	matka, maminka
r Sohn	syn
e Tochter	dcera
r Bruder	bratr
e Schwester	sestra
r Onkel	strýc
e Tante	teta
r Neffe	synovec
e Nichte	neteř
r Enkel, e Enkelin	vnuk, vnučka
r Cousin [kuzén]	bratranec
e Kusine, (e Cousine)	sestřenice
r Schwager, e Schwägerin	švagr, švagrová

Gramatika

Infobox

V němčině existuje důsledná shoda podmětu a přísudku, tzn. že pokud je podmět v množném čísle, je v množném čísle také sloveso. To se někdy neshoduje s češtinou:

Hier **sind** viele Leute.	*Tady **je** mnoho lidí.*
Dort **sind** mein Vater und meine Mutter.	*Tam **je** můj otec a moje matka.*

3. pád podstatných jmen

se členem určitým:

1. pád	der Vater	die Mutter	das Kind
3. pád	**dem** Vater	**der** Mutter	**dem** Kind

se členem neurčitým:

1. pád	ein Vater	eine Mutter	ein Kind
3. pád	**einem** Vater	**einer** Mutter	**einem** Kind

Jako po členu určitém skloňujeme po zájmenech **dieser** apod.
Jako po členu neurčitém skloňujeme po zájmenech přivlastňovacích **mein, dein** . . . a po zájmenu **kein**.

Příklady:

Sagst du es **dem** Vater?	*Řekneš to otci?*
Sage es **meinem** Vater!	*Řekni to mému otci.*
Er sagt es **deiner** Mutter.	*Řekne to své matce.*
Sie erzählt das **unserem** Kind.	*Vypravuje to našemu dítěti.*

Infobox

Také tázací zájmeno **wer?** – *kdo?* má ve 3. pádě odpovídající tvar:
wem? – *komu?*

3. pád osobních zájmen

1. pád	ich	du	wir	ihr	
	já	*ty*	*my*	*vy*	
3. pád	**mir**	**dir**	**uns**	**euch**	
	mně	*tobě*	*nám*	*vám*	
1. pád	er	sie	es	sie	Sie
	on	*ona*	*ono*	*oni*	*vy*
3. pád	**ihm**	**ihr**	**ihm**	**ihnen**	**Ihnen**
	jemu, mu	*jí*	*jemu, mu*	*jim*	*vám*

Příklady:

Sie erzählt es **mir**.	*Vypravuje mi to.*
Er sagt es **ihr.**	*On jí to řekne.*
Ich wünsche **dir** Glück.	*Přeji ti štěstí.*
Kinder, die Oma sagt es **euch**.	*Děti, babička vám to řekne.*
Wie geht es **Ihnen**, Frau Schmidt?	*Jak se vám daří, paní Schmidtová?*

Další způsobové sloveso

dürfen – smět

ich darf	*smím*	**wir dürfen**	*smíme*
du darfst	*smíš*	**ihr dürft**	*smíte*
er darf	*smí*	**sie dürfen**	*smějí*

Sloveso dürfen používáme v případě, kdy žádáme o dovolení (v češtině je v těchto případech často sloveso moci, mohu), např.:

Darf ich Ihnen Markus vorstellen?
Smím (mohu) vám představit Markuse?

Rozkazovací způsob sloves

tvoříme od 2. osoby jednotného čísla (ty), 2. osoby množného čísla (vy – tykání v množném čísle) samostatným tvarem:

2. os. jedn. č.

bleib!	*zůstaň!*
sag(e)!	*řekni!*

2. os. množ. č.

bleibt!	*zůstaňte!*
sagt!	*řekněte!*

Převrácením slovesa a zájmene tvoříme rozkaz od 1. osoby množného čísla (my) a od 3. osoby množného čísla (vy – zdvořilé oslovení):

1. os. množ. č.

bleiben wir!	*zůstaňme!*
sagen wir!	*řekněme!*

3. os. množ. č.

bleiben Sie!	*zůstaňte!*
sagen Sie!	*řekněte!*

Příklady:

Bleiben Sie zu Hause!	*Zůstaňte doma!*
Sag es dem Bruder!	*Řekni to bratrovi!*
Mutti, Vati, kommt her!	*Mami, tati, pojďte sem!*

Infobox

Rozkazovací způsob slovesa sein je nepravidelný:

sei!	*buď!*	**seien wir!**	*buďme!*
seid!	*buďte!*	**seien Sie!**	*buďte!*

Cvičení 1.

Doplňte určitý nebo neurčitý člen ve správném pádě:

1. Ich möchte _ _ _ _ Freund _ _ _ _ Mutter vorstellen.
2. Sag es _ _ _ _Vater!
3. Ich grüße _ _ _ _ Freund und _ _ _ _ Freundin.
4. Hat si schon _ _ _ _ Freund?
5. _ _ _ _ Großmutter erzählt es _ _ _ _ Kind.

Cvičení 2.

Utvořte rozkazovací způsob ve všech osobách:

1. sagen

_ _

2. kommen

_ _

3. zeigen

_ _

4. spielen

_ _

5. grüßen

_ _

6. studieren

_ _

Cvičení 3.

Přeložte:

1. Zdravím vás.

_ _

2. Jak se vám daří?

_ _

3. Vypravuj mi to!

_ _

4. Hned ti to řeknu.

_ _

5. Chtěl by nás poznat.

_ _

6. Chtěl bych tě představit.

_ _

Cvičení 4.

Obměňte smysl vět použitím různých způsobových sloves – *müssen, können* a *dürfen* a věty přeložte:

1. Wir _ _ _ _ _ _ hier arbeiten.

_ _
_ _

2. Er _ _ _ _ _ _ zum Fußball gehen.

_ _
_ _

3. Ich _ _ _ _ _ _ es noch heute machen.

_ _
_ _

4. Markus _ _ _ _ _ _ gleich kommen.

_ _
_ _

5. Sie _ _ _ _ _ _ mit Chris sprechen.

_ _
_ _

B Markusova rodina

8

Markus a Karin pokračují v rozhovoru, tentokrát se Karin vyptává na Markusovy příbuzné.

Karin: Erzähle mir auch etwas von deiner Familie, Markus. Ist sie auch so groß?

Markus: Das kann ich nicht sagen. Meine Familie ist ganz klein. Ich habe nur meine Mutter und meine Schwester Sandra. Den Vater habe ich nicht mehr, meine Mutter wurde vor einigen Jahren Witwe.

Karin: Ist deine Schwester verheiratet?

Markus: Sandra ist sozusagen „glücklich" geschieden. Sie und ihr ehemaliger Mann sind aber immer noch Freunde.

Karin: Deine Mutter arbeitet noch, oder ist sie Rentnerin?

Markus: Sie ist Rentnerin und dazu arbeitet sie. Sie sagt, sie hat zu Hause Langeweile.

Karin: Und was macht deine Schwester?

Markus: Sie ist Ärztin im Krankenhaus. Der Beruf interessiert sie sehr. Ich kann sagen, als Ärztin ist sie gut, sie behandelt uns immer mit Erfolg.

Karin: Ja, ein Arzt im Haus ist ein Gewinn.

Slovíčka

als	jako, než
behandeln	léčit
r Beruf	povolání
ehemalig	dřívější, bývalý
einige Jahre	několik let
geschieden	rozvedený, -á
r Gewinn	výhra, zisk
s Haus	dům
interessieren	zajímat
klein	malý
s Krankenhaus	nemocnice
e Langeweile	dlouhá chvíle
r Mann	muž, manžel
r Rentner, e Rentnerin	důchodce, důchodkyně
verheiratet	ženatý, vdaná
e Witwe	vdova
Witwe werden	ovdovět
ihr ehemaliger Mann	její bývalý muž
sozusagen	takříkajíc, takřka
mit Erfolg	s úspěchem, úspěšně

Infobox

V záporných vyjádřeních typu *už ne* se v němčině používá zápor:

nicht mehr *(v přesném překladu ne více)*

Podobně i u ostatních slov vyjadřujících zápor, např.:

kein mehr – *už žádný*

nichts mehr – *už nic*

nie mehr – *už nikdy*

Gramatika

Předložky

V německém skloňování hrají velmi důležitou roli předložky. Zapamatujme si jednoduché pravidlo:

Pokud je před jménem nebo zájmenem předložka, nesmíme se ptát pádovou otázkou (bez koho, čeho, s kým,čím apod.), ale vždy musíme vědět, **s kterým pádem se předložka pojí!**

Předložky se 3. pádem

Seznámíme se nejdříve se základní řadou předložek:

aus	*z*	aus dem Haus – *z domu* aus der Schule – *ze školy*
bei	*u, při*	bei der Mutter – *u matky* bei mir – *u mne*
mit	*s*	mit dem Vater – *s otcem* mit ihm – *s ním*
nach	*po, podle*	nach dem Buch – *podle knihy* nach dir – *podle tebe*
von	*od, o*	von dem Bruder – *od bratra* von ihr – *od ní*
zu	*k*	zu uns – *k nám* zu dem Freund – *k příteli*

Příklady:

Alles Gute **zu** dem Geburtstag.	*Všechno nejlepší k narozeninám.*
Erzähle etwas **von** dir!	*Vypravuj něco o sobě.*
Sie sind **bei** unserer Oma.	*Jsou u naší babičky.*
Sie ist hier **mit** ihrem Mann.	*Je tady se svým mužem.*

Se 3. pádem se pojí ještě řada dalších předložek, se kterými se budeme seznamovat postupně.

Infobox

Předložky bei, von a zu se mohou sloučit se členem ve 3. pádě:

bei + dem	**beim**	**beim** Opa	*u dědečka*
von + dem	**vom**	**vom** Vater	*od otce*
zu + der	**zur**	**zur** Oma	*k babičce*
zu + dem	**zum**	**zum** Geburtstag	*k narozeninám*

Cvičení 5.

Doplňte do věty podstatná jména a zájmena v závorce:

1. Ich gehe mit (er, du, meine Mutter, sein Bruder).
2. Wir sind bei (der Opa, unsere Familie, ihr, sie).
3. Das Buch ist von (der Vater, er, ich, ihre Schwester).
4. Sie erzählt immer von (Sie, er, ihr Freund, ihre Familie).
5. Kommt wieder bald zu (wir, ich, unsere Oma)!

Cvičení 6.

Překládejte:

1. se mnou, s ním, s matkou, s mým bratrem

_ _

2. z domu, z pokoje, z práce, z nemocnice

_ _

3. u mé sestry, u nás, u tebe, u nich, u babičky

_ _

4. od mého bratra, od jeho sestry, ode mne, od vás

_ _

5. podle tebe, podle nich, podle knihy, podle mého otce

_ _

6. ke strýci, k tetě, k mé sestřenici, k nim, k tobě

_ _

Cvičení 7.

Odpovězte záporně podle vzoru:

Vzor: Ist sie verheiratet?

Sie ist ***nicht mehr*** verheiratet.

1. Ist er noch ledig?

_ _

2. Hast du noch etwas ?

_ _

3. Hat er noch die Freundin?

_ _

4. Arbeiten sie noch hier?

_ _

C Seznámení na inzerát? 9

Karin s kamarádkou Antje prohlížejí noviny a hodnotí některé inzeráty na seznámení.

Karin: Komm herein, Antje, setz dich! Möchtest du Kaffee?

Antje: Ja, gern. Karin, darf ich mir die Zeitschrift leihen?

Karin: Bitte, gibt es dort etwas?

Antje: Meiner Meinung nach nichts. Aber doch, hier diese Anzeigen sind interessant! Guck mal:

„Andreas, 28/185, blond, schlank, sucht Partnerin.

Hobbys: Sport, Musik und Computerspiele."

Karin: Und was sagst du zu dieser?

„Uwe, 30/ 165, ein bisschen dick aber nett, sucht ein ordentliches Mädchen. Hobby: bayerische Küche."

Wie gefällt dir das?

Antje: Mit diesem Mann muss man das Leben vielleicht in der Küche verbringen.

Karin: Und hier:

„Stefan, 35/175, intelligent, sucht eine Frau, tolerant. Interessen: Motorsport, Sammeln."

Antje: Was bedeutet das? Er sammelt wohl Motorräder? Seine Sammlung muss aber ganz riesig sein, nicht wahr? Und die Frau muss wirklich sehr tolerant sein.

Karin: Wie glücklich bin ich! Ich muss niemanden suchen, ich habe doch meinen Markus!

Slovíčka

e Anzeige	inzerát
bayerisch	bavorský
bedeuten	znamenat
bisschen	trošku
s Computerspiel	počítačová hra
s Hobby	koníček, hoby
intelligent	inteligentní
e Küche	kuchyně
s Leben	život
leihen	půjčit
s Mädchen	dívka, děvče
e Meinung	mínění, názor
s Motorrad	motorka
r Motorsport	motorismus
e Musik	hudba
niemand	nikdo
ordentlich	pořádný, pořádkumilovný
r Partner, e Partnerin	partner, partnerka
riesig	obrovský
sammeln, s Sammeln	sbírat, sbírání
e Sammlung	sbírka

setzen sich	posadit se
r Sport	sport
verbringen	strávit
vielleicht	snad
e Zeitschrift	časopis
meiner Meinung nach	podle mého mínění (názoru)
Wie gefällt es dir?	Jak se ti to líbí?

Infobox

Vazba **es gibt** – *je, jsou, existuje, existují* se používá pro jednotné i množné číslo a následuje po ní **4. pád**.

Např.: Was **gibt es** Neues?	*Co je nového?*
Es gibt hier viele Leute.	*Tady je mnoho lidí.*
Dort **gibt es** keinen Park.	*Tam není park.*

Gramatika

Zvratná slovesa

Zvratné zájmeno se přizpůsobuje 1. a 2. osobě v obou číslech:

ich interessiere **mich**	wir interessieren **uns**
zajímám se	*zajímáme se*
du interessierst **dich**	ihr interessiert **euch**
zajímáš se	*zajímáte se*
er interessiert sich	sie interessieren sich
zajímá se	*zajímají se*

Rozkazovací způsob:

2. os. jednot. č.	setz **dich**!	*posaď se!*
2. os. množ. č.	setzt **euch**!	*posaďte se!*
1. os. množ. č.	setzen wir **uns**!	*posaďme se!*
3. os. množ. č.	setzen Sie sich!	*posaďte se!*

Některá slovesa mají zvratné zájmeno ve 3. pádě:

ich leihe **mir**	wir leihen **uns**
půjčím si	*půjčíme si*
du leihst **dir**	ihr leiht **euch**
půjčíš si	*půjčíte si*
er leiht sich	sie leihen sich
půjčí si	*půjčí si*

Pozor! Ne všechna slovesa, která jsou zvratná v češtině, jsou zvratná také v němčině,

např.: **lernen** – *učit se* **fragen** – *ptát se* apod.

Infobox

V odstavci o pořádku slov v německé větě jsme se dozvěděli, že v německé větě nesmí chybět podmět. Ve větách, kdy v češtině je podmět nevyjádřený, je v němčině podmět neurčitý osobní **man** nebo neosobní **es.**

Příklady:

Es ist sieben Uhr.	*Je sedm hodin.*
Es geht mir gut.	*Daří se mi dobře.*
Es regnet.	*Prší.*
Was kann **man** machen?	*Co člověk může udělat?*
Man spielt heute Fußball.	*Dnes se hraje fotbal.*

Cvičení 8.

Vytvořte vhodnou otázku k odpovědi:

1. Ich komme um vier Uhr.
_ ?
2. Meine Schwester heißt Sandra.
_ ?
3. Wir müssen den Geburtstag feiern.
_ ?

4. Er ist hier.

_ ?

5. Es war ganz gut.

_ ?

6. Sie sucht einen Freund.

_ ?

7. Die Oma erzählt es dem Kind.

_ ?

Cvičení 9.

Přeložte:

1. Posaďte se, paní Krausová.

_ _

2. Posadíme se zde.

_ _

3. Posadí se vedle.

_ _

4. Posadíš se také?

_ ?

5. Já se tady neposadím.

_ _

6. Půjčím si časopis.

_ _

7. Půjčíme si také časopis?

_ _

Cvičení 10.

Použijte ve větách místo slovesa *sein* vazbu *es gibt*:

1. Hier sind viele Leute.

_ _

2. Was ist Neues?

_ _

3. Hier ist kein Park.

_ _

4. Ist etwas in der Zeitschrift?

_ _

Cvičení 11.

Dosaďte do křížovky názvy pro členy rodiny (bez členu):

1. tetina dcera _❑_ _ _ _
2. mužský potomek rodičů _ _ _❑
3. synova žena ❑_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4. bratrův syn _❑_ _ _
5. matčin otec _❑_ _ _ _ _ _ _
6. bratrova žena _ _ _ _ _❑_ _ _
7. ❑
8. otcova sestra _❑_ _ _
9. tchýně _ _ _ _ _ _ _ _❑_ _ _ _ _
10. sestřina dcera _❑_ _ _
11. otec a matka _❑_ _ _ _
12. strýcův syn _ _ _ _❑_
13. sestřin muž _ _ _ _ _❑_

Poznámka: ch = jedno písmeno

Co prozradila tajenka?

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

A Na trhu

10

Karin s matkou nakupují na trhu zeleninu a ovoce.

Karin: Mutti, was kaufen wir ein? Was kochen wir heute?

Mutter: Ich kann mich noch nicht entscheiden. Vielleicht Fleisch mit Mischgemüse. Sieh mal, wie schön und frisch hier die Ware ist!

Karin: Auf dem Markt sind das Obst und Gemüse immer ganz frisch. Nehmen wir Tomaten und Gurken? Und dort sehe ich Kopfsalat, den mag ich. Ich nehme einen.

Mutter: Ja, ja, noch Zwiebeln und Knoblauch brauche ich. Geben Sie mir bitte noch 500 Gramm junge Erbsen und zwei Kilo Kartoffeln und noch einen Kohlkopf. Wie viel kostet das alles?

Verkäufer: Sie bezahlen 8,50 Euro. Ich empfehle Ihnen auch die Erdbeeren, sehen Sie, sie sind schön reif.

Karin: Ja, Mutti, kauf ein Körbchen Erdbeeren. Ich kann das als Dessert mit Schlagsahne vorbereiten.

Mutter: Na gut, geben Sie mir also Erdbeeren und noch zwei Pfund Kirschen.

Slovíčka

alles	všechno
sich ansehen	podívat se, prohlédnout si
bezahlen	zaplatit
brauchen	potřebovat
s Dessert	zákusek, dezert
einkaufen	nakupovat, nakoupit
empfehlen	doporučit
sich entscheiden	rozhodnout se
r Euro	euro
s Fleisch	maso
frisch	čerstvý
geben	dát
s Gemüse	zelenina
s Kilo	kilo(gram)
kochen	vařit
r Kopf	hlava, hlávka
s Körbchen	košík
kosten	stát (peníze)
r Markt	trh
s Mischgemüse	míchaná zelenina
mögen	mít rád, mít v oblibě
nehmen	vzít, brát
s Obst	ovoce
s Pfund	půl kila (500 gramů)
e Schlagsahne	šlehačka
sehen	dívat se, vidět
vorbereiten	připravit
e Ware	zboží
wie viel	kolik

Infobox

Obst	Ovoce
r Apfel, e Äpfel	jablko, jablka
e Apfelsine, e Apfelsinen	pomeranč, pomeranče
e Aprikose, e Aprikosen	meruňka, meruňky
e Banane, e Bananen	banán, banány
e Birne, e Birnen	hruška, hrušky
e Erdbeere, e Erdbeeren	jahoda, jahody
e Johannisbeere, e Johannisbeeren	rybíz
e Kirsche, e Kirschen	třešeň, třešně
e Mandarine, e Mandarinen	mandarinka, mandarinky
r Pfirsich, e Pfirsiche	broskev, broskve

e Pflaume, e Pflaumen	švestka, švestky
e Weintraube, e Weintrauben	hrozen, hrozny
e Zitrone, e Zitronen	citron, citrony

Gemüse	Zelenina
r Blumenkohl	květák
e Bohne, grüne Bohnen	fazolka, zelená fazolka
e Erbse, junge Erbsen	hrášek, mladý hrášek
e Gurke, e Gurken	okurka, okurky
e Kartoffel, e Kartoffeln	brambora, brambory
r Knoblauch	česnek
r Kohl, s Kraut	kapusta, zelí
r Kopfsalat	hlávkový salát
e Möhre, e Karotte	mrkev
e Paprikaschote	paprikový lusk
e Petersilie	petržel
r Sellerie	celer
r Spinat	špenát
e Tomate, e Tomaten	rajče, rajčata
r Zucchino, e Zucchini	cuketa, cukety
e Zwiebel, e Zwiebeln	cibule

Gramatika

Další způsobové sloveso

mögen – mít rád, mít v oblibě, chtít

se prakticky používá většinou v konjunktivu préterita, tzn. **ich möchte, du möchtest**. . . *chtěl bych, chtěl bys . . .*

ich mag	**ich möchte**
mám rád, chci	*chtěl bych, rád bych*
du magst	**du möchtest**
er mag	**er möchte**
wir mögen	**wir möchten**
ihr mögt	**ihr möchtet**
sie mögen	**sie möchten**

Slovesa s předponami

Pokud jsou předpony u sloves nepřízvučné, jsou také tzv. neodlučitelné: znamená to, že se spolu se slovesem časují.

Vždy **nepřízvučné – neodlučitelné** předpony jsou:

be-, ge-, emp-, ent-, er-, ver-, zer-

Příklady:

besuchen *(navštívit)* – ich besuche, du besuchst . . .

gefallen *(líbit se)* – wie gefällt es dir?

empfehlen *(doporučit)* – ich empfehle . . .

entscheiden sich *(rozhodnout se)* – ich entscheide mich, du entscheidest dich . . .

erzählen *(vypravovat)* – ich erzähle, wir erzählen, ihr erzählt . . .

verbringen *(strávit)* – wir verbringen, sie verbringen . . .

zerbrechen *(rozbít)* – ich zerbreche, wir zerbrechen . . .

Přízvučné předpony jsou **odlučitelné**, tzn. v jednotlivých tvarech se od slovesa odlučují a kladou se na konec věty.

Příklady:

einkaufen *(nakupovat)* – ich kaufe ein, du kaufst ein . . .

Was **kaufen** wir heute **ein**?

ansehen sich *(prohlédnout si)* – ich sehe mir an . . .

Ich **sehe** mir den Arbeitsplatz **an**.

aufmachen *(otevřít)* – ich mache auf, er macht auf . . .

Mach das Fenster **auf**!

abfahren *(odjet)* – ich fahre ab, du fährst ab . . .

Wir **fahren** schon **ab**.

Přízvučných předpon je více, např.: **ab-, aus-, bei-, mit-, nach-, zu-, über-, unter-** a další.

Silná slovesa v přítomném čase

Zásoba německých významových sloves se dělí na slovesa slabá a silná. Hlavní rozdíl mezi nimi je v tom, že slabá slovesa jsou ve všech tvarech pravidelná, jejich kmen se nemění, zatímco kmen silných sloves podléhá různým změnám (hlavně v minulých časech). Některá silná slovesa mají drobnou změnu už v přítomném čase:

Jsou to:

– slovesa s kmenovým **-a-, -au- ,** která mají ve 2. a 3. os. jedn. čísla přehlásku **-ä-, -äu-**

např.:	**fahren**	*jet*
	ich fahre	*jedu*
	du fährst	*jedeš*
	er fährt…	*jede*…

Rozkazovací způsob v 2. os. jednot. č. je bez přehlásky:

	fahr(e)!	*jeď!*

– slovesa s kmenovým **-e**-, která mají ve stejných tvarech změnu v **-i-, -ie-**

např.:	**geben**	*dát*
	ich gebe	*dám*
	du gibst	*dáš*
	er gibt…	*dá*…

V rozkazovacím způsobu 2. os. jedn. č. změna zůstává:

	gib!	*dej!*

Příklady:

Gibst du mir einen Apfel?	*Dáš mi jablko?*
Er **fährt** nach Berlin.	*Jede do Berlína.*
Sieh mal!	*Podívej!*
Sie **nimmt** noch ein Kilo Tomaten.	*Vezme ještě kilo rajčat.*
Er **empfiehlt** es uns.	*Doporučuje nám to.*

Infobox

V Německu se většinou dává přednost vážení v gramech, používá se také označení das Pfund = 500 gramů:

250 Gramm Erbsen	*25 dkg hrášku*
3 Pfund Birnen	*1,5 kg hrušek*

V Rakousku se hmotnost uvádí zpravidla stejně jako u nás.

Cvičení 1.

Odpovězte bez způsobového slovesa:

Vzor: Was möchtest du einkaufen?
Ich kaufe Tomaten und Gurken ein.

1. Was können Sie mir empfehlen?

_ _

2. Darf ich mir die Zeitschrift ansehen?

_ _

3. Was möchtest du heute einkaufen?

_ _

4. Wie muss er sich entscheiden?

_ _

5. Wann müssen Sie abfahren?

_ _

Cvičení 2.

Vyjádřete v jednotném čísle:

1. Sie fahren nach Berlin.

_ _

2. Nehmt ihr noch Apfelsinen?

_ _

3. Gebt uns Erdbeeren!

_ _

4. Empfehlt ihr es uns?

_ _

5. Seht mal!

_ _

Cvičení 3.

Najděte šest názvů ovoce a zeleniny:

Ba	**Ap**	**re**	**Sel**
Erd	**Kar**	**na**	**ke**
le	**bee**	**fel**	**tof**
fel	**Gur**	**rie**	**ne**

1. _
2. _
3. _
4. _
5. _
6. _

B V supermarketu

11

Je třeba nakoupit základní potraviny a doplnit zásoby ve spíži, matka s Karin procházejí mezi regály a vybírají zboží.

Karin: Mutti, ich bringe gleich den Einkaufswagen. Gehen wir zuerst durch die Abteilung für Lebensmittel?

Mutter: Natürlich, Karin, haben wir zu Hause noch genug Zucker und Salz? Nimm sie dort im Regal!

Und nimm auch Mehl, fünf Päckchen Backpulver und Vanillezucker, ich will einen Kuchen backen.

Karin: Mutti, wir haben keinen Kaffee mehr. Soll ich ein Päckchen oder eine Dose nehmen?

Mutter: Nimm doch ein Päckchen, es kostet nicht so viel und vergiss nicht zwei Päckchen Tee! Komm, wir gehen noch in die Abteilung für Fleisch und Wurstwaren.

Verkäuferin: Was wünschen Sie, bitte?

Mutter: Geben Sie mir dieses Stück Schweinefleisch, 500 Gramm Hackfleisch und 250 Gramm Schinkenspeck.

Verkäuferin: Ist das alles?

Mutter: Ja, danke. Karin, jetzt gehen wir noch Milch, Sahne, Käse, Eier und Butter kaufen.

Karin: Hier hast du zwei Packungen Milch, Eier, ein Stück Butter, zwei Stück Käse und Sahne. Aber nimm auch Schlagsahne, ohne sie kann ich das Dessert nicht machen.

Mutter: Meiner Meinung nach ist das schon alles. Gehen wir zur Kasse, wir müssen schon nach Hause eilen! Aber wo habe ich nur meine Geldbörse?

Slovíčka

e Abteilung	oddělení
backen	péct
bringen	přinést
e Dose	dóza, krabička, konzerva
eilen	spěchat
r Einkaufswagen	nákupní vozík
s Geld	peníze
e Geldbörse	peněženka
e Kasse	pokladna
r Kuchen	koláč
e Lebensmittel (pl)	potraviny
s Päckchen	balíček

4 Potraviny

e Packung	balení
s Regal; im Regal	police, regál; v regálu
s Stück	kus, kousek
e Tüte	sáček (papírový), kornout
vergessen (du vergisst)	zapomenout
zu Hause	doma
nach Hause	domů

Infobox

Lebensmittel	Potraviny
s Backpulver	prášek do pečiva
s Brot	chléb
s Brötchen	houska, chlebíček
e Butter	máslo
s Ei, e Eier	vajíčko, vajíčka
s Fleisch	maso
- s Hackfleisch	sekaná
- s Schweinefleisch	vepřové maso
r,s Jogurt	jogurt
r Kaffee	káva
r Käse	sýr
s Mehl	mouka
e Milch	mléko
- e Buttermilch	podmáslí
r Reis	rýže
e Sahne	smetana
- e Schlagsahne	šlehačka
s Salz	sůl
r Schinken	šunka
r Schinkenspeck	anglická slanina
r Speck	slanina
r Tee	čaj

e Teigwaren	těstoviny
- e Nudeln	nudle
- e Spagetti	špagety
e Wurstwaren	uzeniny
- e Wurst	salám
- s Würstchen	párek
r Zucker	cukr
- r Vanillezucker	vanilkový cukr
Getränke	**Nápoje**
s Bier	pivo
r Likör	likér
e Limonade	limonáda
s Mineralwasser	minerálka
r Saft	šťáva, džus
- r Zitronensaft	citronová šťáva
- r Apfelsaft	jablečný džus
s Sodawasser	sodovka
- stilles Wasser	neperlivá voda
r Wein	víno
- r Rotwein	červené víno
- r Weißwein	bílé víno
- r Dessertwein	dezertní víno

Gramatika

Látková jména po jménech označujících míru, množství nebo hmotnost jsou bez členu:

ein Kilo **Äpfel**	*kilo jablek*
drei Pfund **Apfelsinen**	*kilo a půl pomerančů*

Jsou-li jména označující míru a množství mužského nebo středního rodu, jsou po číslovkách v jednotném čísle:

zwei **Kilo** Kartoffeln	*dvě kila brambor*
zwei **Körbchen** Erdbeeren	*dva košíky jahod*
drei **Glas** Limonade	*tři sklenice limonády*

Jsou-li tato jména rodu ženského, jsou po číslovkách v množném čísle:

zwei **Flaschen** Wein	*dvě láhve vína*
drei **Tassen** Kaffee	*tři šálky kávy*

Další způsobová slovesa

sollen mít + infinitiv (mít něco dělat)

ich soll	*mám*	**wir sollen**	*máme*
du sollst	*máš*	**ihr sollt**	*máte*
er soll	*má*	**sie sollen**	*mají*

wollen chtít

ich will	*chci*	**wir wollen**	*chceme*
du willst	*chceš*	**ihr wollt**	*chcete*
er will	*chce*	**sie wollen**	*chtějí*

Předložky se 4. pádem

durch *skrz (případně 7. p.)*

Wir gehen **durch** den Park. *Jdeme parkem.*

für *pro, za*

Das ist **für** dich. *To je pro tebe.*

gegen *proti*

Hast du etwas **gegen** mich? *Máš něco proti mně?*

ohne *bez*

Ohne ihn mache ich es nicht. *Bez něho to neudělám.*

um *o, okolo, kolem*

Hier sind **um** zehn Menschen. *Je tu kolem deseti lidí.*

Náhrada za přivlastňovací zájmeno – svůj

Němčina nemá zvratné přivlastňovací zájmeno **svůj**. Je nahrazováno přivlastňovacími zájmeny v odpovídajícím tvaru:

např.:

Wo habe ich **meine** Geldbörse?	*Kde mám **svou** peněženku?*
Er hat etwas für **seinen** Bruder.	*Má tu něco pro **svého** bratra.*
Wir kommen mit **unserem** Sohn.	*Přijdeme se **svým** synem.*

Cvičení 4.

Dejte slova v závorce do správného tvaru:

1. Wir gehen durch (der Park, die Abteilung)
2. Ohne (du, der Onkel, die Schwester) gehe ich nicht.
3. Ist das für (ich, mein Vater, unsere Oma)?
4. Komm mit (dein Freund, seine Freundin, er)!
5. Was hast du gegen (ich, sie, er, mein Bruder)?
6. Ich habe den Pulli von (meine Schwester, sie, er, du).

Cvičení 5.

Přeložte:

1. Je tady se svou sestrou.

_ _

2. Babička to vypravuje svému vnukovi.

_ _

3. Půjdeme ke své rodině.

_ _

4. Běžte (jděte) ke svému příteli.

_ _

5. Neudělají to bez svého otce.

_ _

Cvičení 6.

Pozměňte smysl vět různými způsobovými slovesy a věty přeložte:

1. Ich _ _ _ _ _ _ _ einkaufen.

_ _

2. Wir _ _ _ _ _ _ _ nach Hause gehen.

_ _

3. Er _ _ _ _ _ _ _ _ arbeiten.

_ _

4. Ohne dich _ _ _ _ _ _ ich es nicht machen.

_ _

5. _ _ _ _ _ _ _ _ du kommen?

_ _

6. Sie _ _ _ _ _ _ _ _ es uns geben.

_ _

7. Unsere Freunde _ _ _ _ _ _ hier arbeiten

_ _

Cvičení 7.

Rozdělte nákup podle druhů:

Pfirsiche, Wein, Fleisch, Birnen, Kartoffeln, Weintrauben, Sellerie, Schinken, Sodawasser, Spinat, Brot, Kirschen, Mehl, Limonade, Äpfel, Kohl, Bier, Käse, Erbsen, Apfelsaft

Obst: 1 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
2 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
3 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
5 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Gemüse: 1 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
2 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
3 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
5 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Getränke: 1 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
2 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
3 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
5 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Lebensmittel: 1 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
2 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
3 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
5 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

C Co uvaříme? 12

Matka a Karin přinášejí domů nákup a chystají se vařit.

Mutter: Karin, heute machen wir gedünstetes Fleisch mit Mischgemüse. Komm her und hilf mir!

Karin: Warte mal, Mutti! Heute soll Markus kommen und ich möchte selbst kochen. Ich muss noch die Zeitschrift mit den Kochrezepten finden. Sie sind ganz neu und sehr gut.

Mutter: Du hast recht, die traditionelle deutsche Küche ist zu kalorienreich. Zum Beispiel Eintopf, Eisbein mit Klößen und Rotkohl oder Kasseler mit Sauerkraut und Kartoffeln.

Karin: Aber bei unserer Oma schmeckt das alles doch gut! Was sagst du zu diesem Rezept? Eingemachter Kohl auf Sahne, das sieht interessant aus, nicht wahr?

Mutter: Zeig es her! Ja, Kohl, Zwiebel, Knoblauch, Schinkenspeck, dazu frische Sahne … Das alles haben wir, also gut, ich bin einverstanden! Und zum Trinken haben wir hier guten Wein von Onkel Gerd.

Karin: Prima! Und zu einer Tasse schwarzem Kaffee mache ich noch Dessert mit Erdbeeren und Schlagsahne. Nächste Woche muss ich aber doch lieber Diät halten.

Slovíčka

deutsch	německý, německy
eingemacht	zadělávaný
finden	najít
gedünstet	dušený
helfen, du hilfst	pomáhat
kalorienreich	kalorický
r Kloß	knedlík
s Kochrezept	kuchařský recept
r Kohl	kapusta, zelí
r Rotkohl	červené zelí
s Sauerkraut	kyselé zelí
schmecken	chutnat
selbst	sám, sama (bez cizí pomoci)
e Tasse	šálek
traditionell	tradiční
trinken	pít
r Wein	víno
e Woche	týden
du hast recht	máš pravdu
zum Beispiel	například
ich bin einverstanden	souhlasím
zum Trinken	k pití
nächste Woche	příští týden

Infobox

Gerichte	Jídla
e Suppe	polévka
e Vorspeise	předkrm
s Hauptgericht	hlavní jídlo
r Nachtisch	zákusek

Eintopf	hustá polévka se zeleninou i masem, jídlo z jednoho hrnce
Kasseler mit Sauerkraut, Kartoffeln	uzené s kyselým zelím, brambory
Eisbein mit Klößen und Rotkohl	ovarové koleno s knedlíky a červené zelí
Bouillon mit Ei	bujon s vejcem
Rindsuppe mit Nudeln	hovězí polévka s nudlemi
Gemüsesuppe	zeleninová polévka
gegrillte Forelle, Gemüsesalat	grilovaný pstruh, zeleninový salát
Schweinebraten, Kraut und Knödel	vepřová pečeně, zelí a knedlík
paniertes Schnitzel, Kartoffelsalat	smažený řízek, bramborový salát
ungarischer Gulasch	maďarský guláš
Lendenbraten mit Sahnesoße, Klöße	svíčková pečeně se smetanovou omáčkou knedlíky
Hackbraten, Salzkartoffeln, Gemüsesalat	sekaná pečeně, vařené brambory, zeleninový salát
Spagetti mit Tomatensoße und Käse	špagety s rajskou omáčkou a sýrem

Gramatika

Skloňování tázacího zájmena wer

Zopakujeme si tvary tázacího zájmena wer, které už známe, a doplníme si všechny pády. Tázací zájmeno wer skloňujeme podobně jako člen mužského rodu (der):

1. p.	**wer?**	*kdo?*
2. p.	**wessen?**	*koho? čí?*
3. p.	**wem?**	*komu?*
4. p.	**wen?**	*koho?*

Opakování

– přehled skloňování podstatných jmen v jednotném čísle

der (ein) Likör	**die (eine)** Limonade	**das (ein)** Bier
des (eines) Likörs	**der (einer)** Limonade	**des (eines)** Biers
dem (einem) Likör	**der (einer)** Limonade	**dem (einem)** Bier
den (einen) Likör	**die (eine)** Limonade	**das (ein)** Bier

Pády podstatných jmen se v jednotném čísle (s výjimkou koncovky **-s** ve 2. p. mužského a středního rodu) liší pouze členy, které ostatně také nemají příliš pestré tvary. Je dobré vědět, že **1.** a **4. pád ženského** a **středního** rodu jsou vždy do všech důsledků **shodné**.

Skloňování podstatných jmen v množném čísle

je pro všechny rody stejné:

1. pád **die** Leute
2. pád **der** Leute
3. pád **den** Leuten
4. pád **die** Leute

Ve 3. pádě množného čísla přidáváme ke jménu koncovku **-(e)n** v případě, že jméno na -n nekončí.

Neurčitý člen v množném čísle není, jména se skloňují bez členu.

Např.: Hier ist **ein Apfel**. Hier sind **Äpfel.**

Koncovky podstatných jmen v množném čísle

Většina podstatných jmen přijímá v množném čísle koncovku, kterou se odlišují od čísla jednotného, v některých případech také přehlasuje kmenová samohláska.

Koncovky množného čísla jsou **-e, -er, -en**, u cizích slov často **-s.**

Podstatná jména, která jsou v jednotném čísle již zakončená, nepřibírají žádnou další koncovku.

Poznámka: Podrobné poučení o množném čísle podstatných jmen najdete v kapitole 19/C.

Infobox

Některá podstatná jména označující osoby nebo zvířata mužského rodu (životná podstatná jména) mají ve všech pádech mimo 1. pád jednotného čísla koncovku -(e)n (je to tzv. slabé skloňování, nikdy nepřehlasují).

Např.:

1. p.	der Kollege	die Kollegen
2. p.	des Kollegen	der Kollegen
3. p.	dem Kollegen	den Kollegen
4. p.	den Kollegen	die Kollegen

Kennst du **den Kollegen**?	*Znáš toho kolegu?*
Ich habe hier **einen Kollegen**.	*Mám tady kolegu.*
Das sind **meine Kollegen**.	*To jsou moji kolegové.*

Přídavná jména v přívlastku

Přídavná jména, která stojí u podstatného jména (v postavení přívlastku), se skloňují spolu se jménem.

Jak víme, podstatná jména skloňujeme se členem určitým, se členem neurčitým nebo ve zvláštních případech bez členu.

Podle toho dělíme skloňování přívlastku:

- po členu určitém
- po členu neurčitém
- bez členu

Bez členu jsou např. podstatná jména látková (názvy potravin apod.) a pak všechna podstatná jména v množném čísle, která mají v jednotném čísle neurčitý člen.

Jednotné číslo		
guter Likör	gute Limonade	gutes Bier
gut**en** Likörs	guter Limonade	gut**en** Biers
gutem Likör	guter Limonade	gutem Bier
guten Likör	gute Limonade	gutes Bier

Množné číslo
gute Leute
guter Leute
guten Leuten
gute Leute

Přívlastek v tomto případě přejímá koncovky členu ve všech pádech. Výjimku tvoří 2. pád mužského a středního rodu, kde je koncovka -en.

Cvičení 8.

Dejte jména v závorce do správného tvaru:

1. Sag es (der Vater, ein Kollege, sie, wir, ich, meine Schwester).
2. Wo habe ich (meine Geldtasche, der Tisch, das Fleisch)?
3. Wir kommen mit (die Mutter, unser Sohn, er, du).
4. Das kann er ohne (du, wir, Sie, seine Familie, mein Bruder) machen.
5. Das ist für (ich, Sie, unsere Oma, dein Freund).

Cvičení 9.

Pokuste se odhadnout tvar množného čísla podstatných jmen a přesvědčte se o správnosti ve slovníku:

1. die Apfelsine _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
2. der Apfel _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
3. eine Zitrone _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4. das Mädchen _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
5. unser Kind _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
6. mein Kollege _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
7. ihr Freund _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Cvičení 10.

Vytvořte otázky k uvedeným větám:

1. Das ist mein Bruder.

_ ?

2. Ich gebe das meiner Schwester.

_ ?

3. Das ist für unsere Mutter.

_ ?

4. Das ist das Buch meines Freundes.

_ ?

5. Wir kochen heute etwas Neues.

_ ?

Cvičení 11.

Přeložte kuchařský předpis s pomocí slovníku:

Eingemachter Kohl – Zadělávaná kapusta

700 g Kohl, 60 g Zwiebel
50 g Schinkenspeck
20 g Butter, 20 g Mehl
125 ml Bouillon, 125 ml Sahne
Knoblauch, Pfeffer, Salz, Kümmel

Kohl in ca. 2 cm Stücke schneiden, in Salzwasser kochen, abseihen. Zwiebel und Speck schneiden, in Butter anbraten, Mehl einrühren, kurz rösten, mit Bouillon aufgießen und kochen. Dann Sahne zugießen, mit Salz, Pfeffer, Kümmel und Knoblauch würzen. Kohl untermischen und noch erhitzen.

A V butiku

13

Karin a Sabine si prohlížejí v obchodě s módním zbožím nejnovější modely šatů a módních doplňků.

Karin: Sabine, sieh mal, die gelbe Bluse! Die ist doch sehr schön! Sie kann ganz gut zu dem dunklen Rock oder zu meiner neuen Hose passen, was meinst du?

Sabine: Na ja, aber die gelbe Farbe passt nicht zu deiner hellen Haut. Was sagst du zu der blauen oder grünen Bluse?

Karin: Meinst du? Aber diese Blusen haben keinen schönen Schnitt! Und sowieso sind sie auch ganz schön teuer. Gehen wir weiter, wir können uns hier diese hübschen Kleider ansehen. Dieses gemusterte Kleid ist doch attraktiv, oder?

Sabine: Ja, das gefällt mir, aber wann kann man ein solches Kleid tragen? In die Gesellschaft, ins Theater oder ins Konzert. Ich habe schon ein paar gesellschaftliche Kleider im Schrank. Das nächste Jahr kommen sie aus der Mode.

Karin: Komm her, Sabine! Sieh dir die schönen Schals an!

Sabine: Ja, einen solchen weißen Schal möchte ich haben. Am 25. Juli gehe ich ins Konzert und ich kann ihn zu dem grünen Abendkleid nehmen.Weißt du was? Ich kaufe ihn, wie viel kostet er?

Slovíčka

s Abendkleid	večerní šaty
apart	apartní, vkusný
attraktiv	atraktivní
ein paar	několik
ein solcher, eine solche, ein solches	takový, taková, takové
gemustert	vzorovaný
e Gesellschaft	společnost
gesellschaftlich	společenský
e Haut	pleť
hübsch	pěkný
s Konzert	koncert
s Paar	pár
r Rock	sukně
r Schal	šál, šála
r Schnitt	střih
teuer	drahý
tragen	nést, nosit (oblečení)
weitergehen (ich gehe weiter)	jít dál, pokračovat
wissen	vědět
sowieso	tak jako tak
das nächste Jahr	příští rok
aus der Mode kommen	vyjít z módy
am 25. Juli	25. července

Infobox

Bekleidung	Oděvy
s Kleid	šaty
r Anzug	oblek
r Hosenanzug	kalhotový kostým
s Kostüm	kostým
e Bluse	halenka
r Rock	sukně
s Sakko	sako
e Hose	kalhoty
e Jacke	bunda
r Mantel	kabát, plášť
r Schal	šál(a)

Gramatika

Sloveso wissen – vědět

je významové, ale časujeme je nepravidelně, podobně jako způsobová slovesa:

ich weiß	*vím*	**wir wissen**	*víme*
du weißt	*víš*	**ihr wisst**	*víte*
er weiß	*ví*	**sie wissen**	*vědí*

Přídavná jména v přívlastku

– po členu určitém

Jednotné číslo		
der grün**e** Mantel	die grün**e** Bluse	das grün**e** Sakko
des grünen Mantels	der grünen Bluse	des grünen Sakkos
dem grünen Mantel	der grünen Bluse	dem grünen Sakko
den grünen Mantel	die grün**e** Bluse	das grün**e** Sakko

Množné číslo
die grünen Blusen
der grünen Blusen
den grünen Blusen
die grünen Blusen

Po členu určitém a po ukazovacích zájmenech **der, dieser** a dalších má přívlastek ve všech pádech jednotného i množného čísla koncovku **-en**. Výjimku tvoří **pět pádů** (1. pád všech tří rodů a 4. pád ženského a středního rodu, protože tyto jsou vždy důsledně shodné s 1. pádem), kde je po členu určitém koncovka **-e.**

Řadové číslovky

tvoříme jednoduše od číslovek základních koncovkami **-te** (2. až 19.) a **-ste** (20. a dál) a skloňujeme je jako přídavná jména v přívlastku po členu určitém.

Výjimky: **der erste** *první*
der dritte *třetí*

Další číslovky tvoříme pravidelně:

der zwei-te *druhý*
der vier-te *čtvrtý. . .*
der neunzehn-te *devatenáctý*
der zwanzig-ste *dvacátý*
der fünfzig-ste *padesátý*
der hundert-ste *stý. . .*

Řadové číslovky využijeme hlavně při vyjadřování data, např.:

Heute ist **der 6. August**. [der sechste August] *Dnes je šestý srpen.*

Heute habe wir **den 6. August**. [den sechsten August] *Dnes máme šestého srpna.*

Am 6. August hat sie Geburtstag. [am sechsten August] *6. srpna má narozeniny.*

Infobox

Monate	Měsíce
r Januar	leden
r Februar	únor
r März	březen
r April	duben
r Mai	květen
r Juni	červen
r Juli	červenec
r August	srpen
r September	září
r Oktober	říjen
r November	listopad
r Dezember	prosinec

5 Oblečení

Jahreszeiten	Roční období
r Frühling	jaro
r Sommer	léto
r Herbst	podzim
r Winter	zima

Cvičení 1.

Přídavné jméno v závorce uveďte ve správném tvaru:

1. Das ist das (neu) Kleid.
2. Wo hast du das (neu) Kleid?
3. Das passt zu dem (neu) Kleid.
4. Wo hast du die (neu) Bluse?
5. Passt es zu der (neu) Bluse?
6. Das passt zu dem (neu) Mantel.
7. Ist das der (neu) Mantel?

Cvičení 2.

Přečtěte datum:

der 19. November, am 12. Dezember, den 10. November, am 6. August, der 25. Juli, den 2. Mai, am 2. März, der 3. Januar, der 1. April, den 24. Dezember, am 8. April, den 21. Dezember

Cvičení 3.

Odpovězte na otázky:

1. Wann feiern wir den Silvester und wann ist der erste Tag des Jahres?
2. Wann feiert man Ostern (Velikonoce)?
3. Wann ist der erste Frühlingstag?
4. An welchen Tagen feiern wir Weihnachten (Vánoce)?
5. Wann haben Sie Geburtstag?

B V obchodě s obuví

14

Karin a Sabine kupují boty, vybírají první botičky pro malého synovce.

Sabine: Karin, was für Schuhe soll ich mir zu meinem neuen Kleid kaufen?

Karin: Dein neues Kleid ist sehr apart, du brauchst auch passende Schuhe.

Sabine: Was sagst du zu diesen Pumps? Sie sehen ganz klassisch aus, oder? (*zur Verkäuferin*) Darf ich bitte diese weißen Pumps anprobieren?

Verkäuferin: Welche Größe brauchen Sie? Nummer 38? Bitte, hier haben Sie ein Paar Pumps, Sie können sie anprobieren.

Sabine: Diese Schuhe drücken, sie sind zu eng. Haben Sie eine Nummer größer?

Verkäuferin: Leider, dieses Muster haben wir nicht in Ihrer Größe. Ich kann Ihnen aber andere Schuhe anbieten.

Sabine: Ist das Material gut?

Verkäuferin: Das ist echtes Leder. Was für eine Farbe gefällt Ihnen?

Sabine: Karin, kannst du mich beraten? Welche Farbe soll ich auswählen?

Karin: Meiner Meinung nach passen hier keine Schuhe zu deinem grünen Kleid. Aber guck mal! Hier sind so hübsche Kinderschuhe, die können wir unserem kleinen Simon kaufen!

Slovíčka

anbieten	nabídnout
ander(er, e, es)	druhý, jiný, ostatní
auswählen	vybrat
beraten	poradit
drücken	tlačit
gefallen	líbit se
klassisch	klasický
s Leder	kůže, useň
s Material	materiál
s Muster	vzorek
e Nummer	číslo
passend	vhodný
e Pumps (pl) [pömps]	lodičky, dámská obuv
r Schuh	bota
- e Schuhe	boty
- e Kinderschuhe	dětské boty
zu eng	příliš těsný
eine Nummer größer	o číslo větší
leider	bohužel

Infobox

Tázací zájmeno *který, jaký* překládáme v případě, že se ptáme na blíže neurčenou věc:

was für ein, was für eine, was für ein

Např.:

Was für eine Bluse gefällt dir?	*Jaká halenka se ti líbí?*
Ich weiß nicht, eine helle Bluse.	*Nevím, nějaká světlá halenka.*

Zájmeno was für ein (jeho poslední část) skloňujeme jako člen neurčitý, v množném čísle zůstává pouze tvar was für.

Např.:

Was für Schuhe möchtest du? *Jaké boty bys chtěla?*

V případě, že se ptáme na určitou věc, vybíráme z několika, použijeme zájmeno

welcher, welche, welches

např.:

Welche Bluse möchtest du?	*Jakou halenku bys chtěla?*
Die blaue oder die gelbe?	*Tu modrou nebo žlutou?*
Ich möchte die blaue Bluse.	*Chtěla bych tu modrou halenku.*

Zájmeno welcher skloňujeme jako člen určitý.

Gramatika

Přídavná jména v přívlastku

– po členu neurčitém, po zájmenech přivlastňovacích a po zájmenu kein

Jednotné číslo		
ein grün**er** Mantel	eine grün**e** Bluse	ein grün**es** Sakko
eines grünen Mantels	einer grünen Bluse	eines grünen Sakkos
einem grünen Mantel	einer grünen Bluse	einem grünen Sakko
einen grünen Mantel	eine grün**e** Bluse	ein grün**es** Sakko

Po členu neurčitém a po zájmenech přivlastňovacích (**mein, dein, sein, ihr, unser, euer, ihr**) a po záporném zájmenu **kein** má přívlastek všude koncovku **-en** s výjimkou stejných **pěti pádů** (1. pád všech tří rodů a 4. pád rodu ženského a středního), kde přebírá koncovku rodu **-er, -e, -es**.

V množném čísle neurčitý člen není, proto se přívlastek skloňuje bez členu (viz kapitola 4/C).

Zájmena přivlastňovací a zájmeno kein v množném čísle jsou, proto se přívlastek skloňuje jako po členu určitém, tzn. všude je koncovka **-en** (viz kapitola 5/A).

Infobox

Zájmeno **ein solcher, eine solche, ein solches** – *takový, taková, takové* skloňujeme jako přídavné jméno po neurčitém členu. V množném čísle zůstává pouze tvar **solche,** skloňuje se jako člen určitý.

Např.:

Einen solchen Mantel will ich nicht.
Takový kabát nechci.

Eine solche blaue Bluse gefällt mir.
Taková modrá halenka se mi líbí.

In **einem solchen** Sakko siehst du gut aus.
V takovém saku vypadáš dobře.

Cvičení 4.

Dejte přídavná jména v závorce do správného tvaru:

1. Kennst du meinen (neu) Freund?
2. Sie sieht in ihrer (rot) Bluse schön aus.
3. Wo hast du dein (grün) Sakko?
4. Sie hat kein (neu) Kleid.
5. Wo sind unsere (neu) Schuhe?
6. Ein solches (weiß) Kostüm passt dir.

Cvičení 5.

Utvořte otázku:

1. Ich möchte eine neue Bluse.
_ ?
2. Mir gefällt die rote Farbe.
_ ?
3. Sie hat einen neuen Freund.
_ ?
4. Er kauft sich einen schwarzen Anzug.
_ ?
5. Der schwarze Anzug gefällt mir nicht.
_ ?

Cvičení 6.

Najděte pět částí oblečení:

A	B	K	E	J
O	N	L	Z	A
I	S	U	L	U
C	S	A	D	G
E	K	K	K	E

1. _
2. _
3. _
4. _
5. _

C Co si mám vzít s sebou? 15

Karin se chystá na dovolenou a přemýšlí, jaké oblečení bude potřebovat.

Antje: Wohin fährst du, Karin?
Karin: Wir fahren mit Markus für eine Woche ins Gebirge. Ich weiß aber gar nicht, was ich mitnehmen soll.
Antje: Werdet ihr eine Unterkunft reservieren? In einem Hotel oder im Privatzimmer?

Karin: Ja, wir werden bei unseren Freunden in ihrem Haus wohnen. Es ist sehr nett, dass wir bei ihnen bleiben können. Sag mir aber, was ich alles einpacken soll?

Antje: Na, im Gebirge braucht man vor allem einen warmen Pulli, einen Anorak und gute Schuhe. Wollt ihr auch ein paar Wanderungen machen?

Karin: Ja, wir möchten wenigstens eine Bergtour machen. Also ich nehme zwei Pullis, den blauen und den grünen, meine dunkle Hose, die weiße kurze Hose, dann eine Jeans, meine gelbe Windjacke, drei T-Shirts, sechs Paar Socken, Unterwäsche, eine Mütze, meine sportlichen Halbschuhe und die braunen Bergschuhe. Wenn wir abends ins Restaurant gehen, werde ich auch eine elegante Bluse brauchen. Ist das alles, was sagst du?

Antje: Ja, aber vergiss nicht den Badeanzug, weil in dem Ort auch ein Thermalbad sein kann.

Slovíčka

e Bergtour	horská túra
bleiben	zůstat
dass	že
einpacken	zabalit
gar nicht	vůbec ne
s Gebirge	hory, pohoří
s Hotel	hotel
mitnehmen	vzít s sebou
r Ort	místo, obec, lokalita
s Privatzimmer	privátní pokoj
reservieren	rezervovat
s Restaurant	restaurace
s Thermalbad	termální lázně
e Unterkunft	pobyt
vor allem	především
e Wanderung	túra, putování
warm	teplý
weil	protože
wenigstens	aspoň
wohnen	bydlet

Infobox

Bekleidung	Oblečení (pokračování)
r Anorak	větrovka (s kapucí)
r Badeanzug	plavky (dámské)
e Bergschuhe	pohorky
e Halbschuhe	polobotky
e Jeans	džíny
e kurze Hose	krátké kalhoty
e Mütze	čepice
e Socke, e Socken	ponožka, ponožky
s T-Shirt [tý-šört]	tričko
e Unterwäsche	spodní prádlo
e Windjacke	větrovka

Gramatika

Pořádek slov ve vedlejší větě

Opakování

Již jsme se dozvěděli, že pořádek slov v německé větě má své pevné zásady (viz kapitola 1/B).

Týká se to především postavení slovesa. Už víme, že:

- **určitý slovesný tvar** je v hlavní větě **na druhém místě**,
- **neurčitý tvar** je **na konci** hlavní věty.

Např.: Wir **fahren** heute ins Gebirge.
Jedeme dnes na hory.
Wir **wollen** heute ins Gebirge **fahren**.
Chceme dnes jet na hory.

Ve **vedlejší větě** dojde k výrazné změně postavení slovesa: **určitý slovesný tvar je na konci vedlejší věty**.

Např.:

Weißt du, **dass** wir heute ins Gebirge **fahren**?
Víš, že dnes jedeme na hory?

Weißt du, **dass** wir heute ins Gebirge fahren **wollen**?
Víš, že dnes chceme jet na hory?

Vedlejší věty jsou uvozeny spojkami podřadicími:

dass *že*

Ich weiß, **dass** du **kommst**.
Vím, že přijdeš.

weil *protože*

Ich komme, **weil** du es **brauchst**.
Přijdu, protože to potřebuješ.

wenn *když*

Ich komme, **wenn** du es **willst**.
Přijdu, když chceš.

ob *zda, jestli*

Ich weiß nicht, **ob** er heute **kommt**.
Nevím, jestli dnes přijde.

Funkci podřadicí spojky mají také všechna tázací zájmena (tzv. nepřímá otázka):

Was **ist** das ?	Ich weiß nicht, was das **ist**. *Nevím, co je to.*
Wann **kommt** er?	Weißt du, wann er **kommt**? *Víš, kdy přijde?*
Wohin **gehen** sie?	Ich weiß nicht, wohin sie **gehen**. *Nevím, kam jdou.*
Kommen sie heute?	Weißt du, ob sie heute **kommen**? *Víš, jestli dnes přijdou?*

Budoucí čas

Sloveso **werden** má vedle svého vlastního významu stát se mnoho dalších možností využití jako pomocného slovesa, např. při vyjadřování budoucího času

sloveso **werden + infinitiv** významového slovesa

Např.:

Sie **werden arbeiten.**	*Budete pracovat.*
Wir **werden** eine Unterkunft **reservieren**.	*Rezervujeme si ubytování.*
Ich **werde** ins Gebirge **fahren**.	*Pojedu na hory.*

Poznámka: Budoucí čas bývá často vyjádřen mluvnickým tvarem přítomného času, například: Morgen fahren wir ins Gebirge. *Zítra pojedeme na hory.*

Infobox

Rozlišujeme:
ein Paar – das Paar – *pár, dvojice*
ein Paar Schuhe – *pár bot*

ein paar – *několik, pár*
in ein paar Minuten – *za několik minut*

Cvičení 7.

Zopakujme si, jaké funkce slovesa *werden* zatím známe.
Přeložte:

1. Děti rostou a my stárneme.

_ _

2. Budeš tady pracovat?

_ _

3. Stane se lékařem.

_ _

4. Bude zpěvačkou.

_ _

5. Často se červená.

_ _

6. Pojedeme do hor.

_ _

7. Stmívá se.

_ _

8. Kde budete bydlet?

_ _

Cvičení 8.

Utvořte souvětí uvozené větami:
Ich weiß, dass …
Er fragt, ob, …

1. Er kommt heute nicht.

_ _

2. Sie fahren ins Gebirge

_ _

3. Du hast einen neuen Freund.

_ _

4. Der weiße Pulli passt dir gut.

_ _

5. Sie kommt nicht mehr.

_ _

Cvičení 9.

Utvořte souvětí se spojkou *weil*:

1. Mein Freund ist ledig. Er hat keine Freundin.

_ _

2. Wir gehen nach Hause. Es ist schon spät.

_ _

3. Ich kann dir leider nicht helfen. Ich habe kein Geld.

_ _

4. Sie bleibt hier. Sie will nicht nach Hause gehen.

_ _

5. Seine Schwester hat keine Kinder. Sie ist noch jung.

_ _

Cvičení 10.

Utvořte nepřímé otázky:

1. Wohin gehen sie? Sag mir, …
2. Wer ist das? Ich weiß nicht, …
3. Was hast du hier? Ich frage dich, …
4. Wann kommt er? Weißt du, …
5. Welche Bluse gefällt ihr? Frag die Mutter, …
6. Was für ein Buch möchte er? Sagen Sie, …

A Kde budeme bydlet?

16

Markus a Karin plánují vlastní byt a hledají v nabídce inzertních rubrik.

Karin: Markus, wir werden doch bald eine eigene Wohnung brauchen. Deine Einzimmerwohnung ist für uns beide zu klein. Ich wohne zwar bei meinen Eltern in einem Einfamilienhaus, aber unsere Familie ist groß. Dort wohnen noch mein älterer Bruder mit seiner Frau und seinem Sohn und meine jüngere Schwester Sabine.

Markus: Komm her, hier lese ich in der Zeitung interessante Anzeigen. Eine Zweizimmerwohnung in einem Reihenhaus am Rande der Stadt oder sogar hier – eine Dreizimmerwohnung im Stadtzentrum.

Karin: Aber Markus, ich möchte natürlich am Rande der Stadt wohnen, wo es ruhiger und stiller ist, aber zwei Zimmer sind zu wenig. Wir brauchen ein Wohnzimmer, ein Schlafzimmer und einmal auch ein Kinderzimmer, nicht wahr?

Markus: Also da kommt nur die Dreizimmerwohnung in Frage.

Karin: Du willst im Stadtzentrum wohnen? So viel Staub und Lärm! In den Park ist es bestimmt weiter als ins Restaurant. Und wo werden wir unser Auto parken? Nein, das beste Wohnen ist im Grünen!

Markus: Na ja, da müssen wir fleißig weiter suchen, am besten ein kleineres Haus in einem der Naturschutzgebiete.

Slovíčka

s Auto	auto
beide	oba
eigen	vlastní
s Einfamilienhaus	rodinný domek
e Einzimmerwohnung	garsoniéra
fleißig	pilný, pilně
r Lärm	hluk, rámus
lesen	číst
s Naturschutzgebiet	chráněná oblast
r Park	park
parken	parkovat
s Reihenhaus	řadový domek
ruhig	klidný, klidně
e Stadt	město
s Stadtzentrum	centrum města
r Staub	prach
still	tichý, tiše
wenig	málo
s Wohnen	bydlení
e Wohnung	byt
- e Zweizimmerwohnung	dvoupokojový byt
- e Dreizimmerwohnung	třípokojový byt
e Zeitung	noviny
s Zimmer	pokoj
- s Wohnzimmer	obývací pokoj
- s Schlafzimmer	ložnice
- s Kinderzimmer	dětský pokoj
zwar	sice
am Rande	na okraji
es kommt in Frage	to přichází v úvahu
im Grünen	v přírodě

Infobox

Němčina tvoří mnoho nových slov skládáním. Složeniny jsou často dost komplikované.

Člen se řídí vždy základním (tj. posledním) slovem ve složenině.

Např.:

die Stadt + **das** Zentrum	=	**das** Stadt**zentrum**
ein + **die** Familie + **das** Haus	=	**das** Einfamilien**haus**
zwei + **das** Zimmer + **die** Wohnung	=	**die** Zweizimmer-**wohnung**

Gramatika

Stupňování přídavných jmen a příslovcí

stupeň	přídavné jm.	příslovce
1.	schön	schön
	krásný	*krásně*
2.	schön**er**	schön**er**
	krásnější	*krásněji*
3.	**der** schön**ste** (die, das)	**am** schön**sten**
	nekrásnější	*nejkrásněji*

2. stupeň tvoří přídavná jména i příslovce stejně koncovkou **-er**.

3. stupeň má u přídavných jmen člen podle rodu a koncovku **-ste,** příslovce předložku **am** a koncovku **-sten**.

U přídavných jmen i příslovcí přehlasují samohlásky -a-, -o-, -u-, -au-:

např.:	alt	**ä**lter	der **ä**lteste
	groß	gr**ö**ßer	der gr**ö**ßte
	jung	j**ü**nger	der j**ü**ngste

Infobox

Pokud stojí přídavné jméno ve třetím stupni samostatně v přísudku, užíváme tvaru **am** …**-sten**.

Např.: Das ist mein jüngster Bruder.
To je můj nejmladší bratr.
Stefan ist **am jüngsten**.
Stefan je nejmladší.

Skloňujeme-li **stupňovaný tvar v přívlastku**, přidáváme koncovky přívlastku ke tvaru 2. nebo 3. stupně:

např.:

der **groß**e Bruder	*velký bratr*
der **größer**e Bruder	*větší bratr*
mein **groß**er Bruder	*můj velký bratr*
mein **größer**er Bruder	*můj větší bratr*
die **jung**e Schwester	*mladá sestra*
die **jünger**e Schwester	*mladší sestra*
mit meiner **jung**en Schwester	*s mou mladou sestrou*
mit meiner **jünger**en Schwester	*s mou mladší sestrou*

Nepravidelně se stupňují některá přídavná jména a hlavně příslovce:

gut	**besser**	**der beste**
dobrý	*lepší*	*nejlepší*
gut	**besser**	**am besten**
dobře	*lépe*	*nejlépe*
gern	**lieber**	**am liebsten**
rád	*raději*	*nejraději*
viel	**mehr**	**am meisten**
mnoho	*více*	*nejvíce*
bald	**früher**	**am frühesten**
brzy	*dříve*	*nejdříve*
oft	**häufiger**	**am häufigsten**
často	*častěji*	*nejčastěji*

Infobox

Při vyjádření *jeden z nejlepších, jedna z mnoha, jedno z nejmenších…* apod. se užívá tvarů **einer, eine, eines** s druhým pádem nebo s předložkou **von.**

Např.:

einer der besten Studenten (einer von den besten…)
jeden z nejlepších studentů

eine der schönsten Studentinnen (eine von den schönsten…)
jedna z nehezčích studentek

eines der kleinsten Kinder (von den kleinsten…)
jedno z nejmenších dětí

Cvičení 1.

Utvořte druhý a třetí stupeň:

- Ihr Freund ist jung.
- Mein Freund ist _ _ _ _ _ _ _
- Dein Freund ist _ _ _ _ _ _ _

- Ich habe eine gute Freundin.
- Du hast eine _ _ _ _ _ _ _ Freundin.
- Sie hat die _ _ _ _ _ _ _ Freundin.

- Udo habe ich gern.
- Kurt habe ich _ _ _ _ _ _ _ _
- Markus habe ich _ _ _ _ _ _ _

- Du hast eine schöne Wohnung.
- Karin hat eine _ _ _ _ _ _ _ Wohnung.
- Antje hat die _ _ _ _ _ _ _ Wohnung.

- Dein Haus ist groß.
- Sein Haus ist _ _ _ _ _ _ _ _
- Das Haus meines Onkels ist _ _ _ _ _ _

Cvičení 2.

Doplňte správné koncovky:

1. Das ist ein schön_ _ Haus.
2. Dort ist ein schöner_ _ Haus.
3. In dem schöner_ _ Haus möchte ich wohnen.
4. Du wohnst doch in dem schön_ _ Haus. (3. stupeň)
5. Die alt_ _ Häuser gefallen mir.
6. Dieses älter_ _ Haus ist aber nicht schön.
7. Das ist hier das ält_ _ Haus. (3. stupeň)

Cvičení 3.

Utvořte složená slova:

1. die Stadt + das Zentrum

_ _

2. die Geburt *(narození)* + der Tag

_ _

3. die Reihe *(řada)* + das Haus

_ _

4. der Schutz *(ochrana)* + das Gebiet

_ _

5. die Kinder + das Zimmer

_ _

B Ideální byt

17

Karin s Markusem se snaží sladit své představy o zařízení bytu.

Karin: Hör mal, Markus, ich war einmal bei einer Freundin zu Hause und ihre Wohnung war wunderschön eingerichtet. Sie hatten vier Zimmer, eine große helle Küche und einen Balkon voll von Blumen. Im Wohnzimmer hatten sie altertümliche Möbel, einen großen Tisch, an dem Tisch sechs Stühle, vor dem Fenster eine Sitzgarnitur mit einem kleinen Kaffeetisch und in der Ecke zwei schöne alte Bücherschränke. Überall waren Blumen, auf dem Tisch, auf dem Bücherschrank und auch große Topfblumen neben der Balkontür. An den Wänden hatten sie viele Bilder.

Markus: Es wäre bestimmt schön. Eine solche Wohnung möchte ich auch haben, aber die Einrichtung muss sehr teuer sein und so viel Geld werden wir anfangs nicht haben. Ich hätte lieber eine kleinere Wohnug, die bescheiden eingerichtet wäre, in einem nicht zu großen Haus, im zweiten oder dritten Stock. Auch die Umgebung wäre wichtig.

Karin: Meinst du, dass eine kleine bescheidene Wohnung für uns genügt? Für wie lange?

Markus: Wenn unsere Familie größer wird, können wir doch umziehen.

Slovíčka

altertümlich	starožitný
anfangs	zpočátku
r Balkon	balkon
e Balkontür	balkonové dveře
bescheiden	skromný, skromně
s Bild, die Bilder	obraz, obrazy
e Blume, die Blumen	květina, květiny
r Bücherschrank, die Bücherschränke	knihovna knihovny
e Ecke	roh, kout
einmal	jednou
eingerichtet	zařízený
e Einrichtung	zařízení
s Fenster	okno
genügen	stačit, vyhovovat
hören	poslouchat, slyšet
r Kaffeetisch	kávový stolek
e Möbel (pl)	nábytek
e Sitzgarnitur	sedací souprava
r Stock	poschodí
r Stuhl, die Stühle	židle, židle (pl)
e Topfblume, die Topfblumen	květina, květiny v květináči
e Tür	dveře
überall	všude
e Umgebung	okolí
umziehen	přestěhovat se
voll	plný, plno
e Wand, die Wände	stěna, stěny
wichtig	důležitý
wunderschön	překrásný, překrásně
voll von Blumen	plný květin
in der Ecke	v rohu
für wie lange?	na jak dlouho?

Infobox

Zopakujeme si tvoření množného čísla podstatných jmen v kapitole 4/C. Ve slovníku je u každého podstatného jména uveden 2. pád jednotného čísla a 1. pád množného čísla. Tyto tvary stačí k tomu, abychom vytvořili všechny ostatní pády.

Např.:

s Bild, es, er
das Bild, des Bildes, dem Bild, das Bild,
die Bilder, der Bilder, den Bildern, die Bilder

e Blume, -, n
die Blume, der Blume, der Blume, die Blume,
die Blumen, der Blumen, den Blumen, die Blumen

Gramatika

Minulé časy

Infobox

Němčina má tři minulé časy, z nichž se nejdříve naučíme první dva: **préteritum a perfektum**.

Préteritum (**souminulý čas**) je jednoduchý minulý čas, který vyjadřuje skončený minulý děj. V praxi to znamená, že ho používáme většinou při souvislém vypravování.

Perfektum (**minulý čas**) vyjadřuje minulý děj, který trvá v přítomnosti. Prakticky ho používáme v běžném hovoru.

U sloves pomocných, hlavně u slovesa sein se dává přednost préteritu i v běžném hovoru.

Préteritum sloves sein a haben

sein

ich war	*byl jsem*	**wir waren**	*byli jsme*
du warst	*byl jsi*	**ihr wart**	*byli jste*
er war	*byl*	**sie waren**	*byli*

haben

ich hatte	*měl jsem*	**wir hatten**	*měli jsme*
du hattest	*měl jsi*	**ihr hattet**	*měli jste*
er hatte	*měl*	**sie hatten**	*měli*

Konjunktiv préterita

Z préterita velmi jednoduše utvoříme přítomný podmiňovací způsob:

ich wäre	*byl bych*	**wir wären**	*byli bychom*
du wärest	*byl bys*	**ihr wäret**	*byli byste*
er wäre	*byl by*	**sie wären**	*byli by*

ich hätte	*měl bych*	**wir hätten**	*měli bychom*
du hättest	*měl bys*	**ihr hättet**	*měli byste*
er hätte	*měl by*	**sie hätten**	*měli by*

Předložky se 3. a 4. pádem

Tato skupina předložek se pojí se 3. nebo se 4. pádem podle toho, jak se na předložkové spojení ptáme:

– se **3. pádem** – na otázku **wo?** *kde?*
– se **4. pádem** – na otázku **wohin?** *kam?*

Seřadíme si je podle frekvence užití a podle smyslu. Tak si je lépe zapamatujeme.

in *v, do*	**vor** *před*	**neben** *za*
an *na*	**hinter** *za*	**zwischen** *mezi*
auf *na*	**über** *nad*	
	unter *pod*	

Příklady:

Wo bist du?	Ich bin **in der** Küche.
	Ich bin **in dem (im)** Zimmer.
Wohin gehst du?	Ich gehe **in die** Küche.
	Ich gehe **in das (ins)** Zimmer.

Infobox

Rozdíl mezi předložkami **an** – **auf**

Wo ist die Blume? (na vodorovné ploše)	Sie ist **auf dem Tisch.**
Wo ist das Bild? (na svislé ploše)	Es ist **an der Wand.**

Cvičení 4.

Utvořte množné číslo podstatných jmen:

1. das Bild
_ _

2. die Wand
_ _

3. der Tisch
_ _

4. die Küche
_ _

5. das Zimmer
_ _

6. der Stuhl
_ _

7. die Stadt
_ _

8. die Blume
_ _

(zkontrolujte si správnost ve slovníku)

Cvičení 5.

Dosaďte správný pád:

1. Die Mutter geht in _ _ _ _ Küche.
2. Sie ist in _ _ _ _ Küche.
3. Bist du in _ _ _ _ Zimmer?
4. Wir müssen in_ _ _ _ Zimmer gehen.
5. Sie ziehen in _ _ _ _ neue Wohnung um.
6. Wohnt ihr schon in _ _ _ _ neuen Wohnung?

Cvičení 6.

Dosaďte správnou předložku *an* nebo *auf* se správným pádem:

1. Das Bild ist _ _ _ _ _ _ _ _ Wand.
2. Die Stühle sind _ _ _ _ _ _ _ _ Wand.
3. Gib die Blumen _ _ _ _ _ _ _ _ Bücherschrank.
4. Er sitzt _ _ _ _ _ _ _ _ Stuhl.
5. Setz dich bitte _ _ _ _ _ _ _ _ Stuhl!

Cvičení 7.

Přeložte:

1. Bylo tam hezky.

_ _

2. To by bylo lepší.

_ _

3. Byli jsme doma.

_ _

4. Měli v pokoji velký stůl.

_ _

5. Také bychom měli velký stůl.

_ _

6. Měl bych raději větší byt.

_ _

7. To by bylo jistě pěkné.

_ _

8. Měli jsme tam přátele.

_ _

9. Byli velmi milí.

_ _

C Dům na venkově

Karin a Markus navštíví o víkendu Karininy prarodiče a nabízejí pomoc s prací na zahradě.

Karin: Opa, wir kommen bei der Arbeit im Garten helfen. Wo ist die Oma?

Markus: Guten Tag, Herr Dorn. Was könnten wir für Sie machen? Ich interessiere mich seit langem für die Gartenarbeit.

Großvater: Herzlich willkommen bei uns! Es wäre sehr nett von euch, wenn ihr uns helfen könntet. Aber zuerst kommt ins Haus, unsere Oma bittet euch herein. Wir können eine Tasse Kaffee trinken und ein Stück ausgezeichneten Aprikosenkuchen essen.

Markus: Danke, das dürfen wir nicht ablehnen. Sie haben aber ein schönes Haus, Herr Dorn, dürfte ich es mir ansehen?

Großvater: Natürlich. Im Erdgeschoss haben wir ein Wohnzimmer, eine Küche und ein Arbeitszimmer. Im ersten Stock sind zwei Schlafzimmer und im Dachgeschoss noch ein Gästezimmer. Unten haben wir auch einen großen Keller, wo man gelegentlich bei einem Glas Wein angenehm sitzen kann. Ja, auf dem Lande kann man gut leben.

Karin: Oma, endlich bist du da! Wo warst du?

Großmutter: Ich musste noch hinten im Hof Hühner füttern. Ich bringe auch aus dem Garten noch frische Aprikosen. Sie sind schon sehr reif und süß, die könnten euch gut schmecken. Also kommt herein!

Slovíčka

ablehnen	odmítnout
angenehm	příjemný, příjemně
ausgezeichnet	výborný, výborně
s Dachgeschoss	podkroví
endlich	konečně
s Erdgeschoss	přízemí
füttern	krmit
r Garten	zahrada
e Gartenarbeit	práce na zahradě
gelegentlich	příležitostně
s Glas	sklenice; sklo
hereinbitten	pozvat dál (dovnitř)
r Hof	dvůr
s Huhn, die Hühner	kuře, kuřata
sich interessieren	zajímat se
r Keller	sklep
leben	žít
reif	zralý
süß	sladký
auf dem Lande	na venkově

Gramatika

Préteritum způsobových sloves

müssen

ich musste	*musel jsem*	**wir mussten**	*museli jsme*
du musstest	*musel jsi*	**ihr musstet**	*museli jste*
er musste	*musel*	**sie mussten**	*museli*

Stejným způsobem se tvoří préteritum od ostatních způsobových sloves:

dürfen	**ich durfte …**	*směl jsem …*
können	**ich konnte** …	*mohl jsem …*
sollen	**ich sollte …**	*měl jsem …*
wollen	**ich wollte …**	*chtěl jsem …*

Způsobová slovesa bývají většinou ve větě spolu s infinitivem dalšího významového slovesa, proto se podobně jako u pomocných sloves dává často v hovoru přednost préteritu, jako jednoduchému tvaru.

Konjunktiv préterita

müssen

ich müsste	*musel bych*	**wir müssten**	*museli bychom*
du müsstest	*musel bys*	**ihr müsstet**	*museli byste*
er müsste	*musel by*	**sie müssten**	*museli by*

Podobně se tvoří konjunktiv i u ostatních způsobových sloves:

dürfen	**ich dürfte** …	*směl bych …*
können	**ich könnte** …	*mohl bych …*
sollen	**ich sollte** …	*měl bych …*
wollen	**ich wollte** …	*chtěl bych …*

Poznámka: U sloves sollen a wollen splývá préteritum a konjunktiv.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.